

'Politieverordening houdende maatregelen tot het voorkomen en bestrijden van brand in publiek toegankelijke inrichtingen'

Aangevuld met externe toelichtingen

1 januari 2018

Versie V20191014 externe toelichtingen

A.	ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN	3
A.1	DEFINITIES	3
A.2	TOEPASSINGSGEBIED	5
A.3	BRANDVEILIGHEIDSATTEST	7
A.4	TOEZICHT EN CONTROLE	11
A.5	AFWIJKINGEN	12
A.6	SANCTIES	14
A.7	INWERKINGTREDING	15
B.	TECHNISCHE BEPALINGEN.....	16
B.1	ALGEMEEN.....	16
B.2	TERMINOLOGIE	18
B.3	INDELING CATEGORIE.....	19
	BIJLAGE 1 – CATEGORIE 1 (aantal personen ≤ 9)	25
1.	Compartimentering EN BOUWELEMENTEN.....	25
2.	Voorschriften voor sommige bouwmaterialen en versieringen	25
3.	Voorschriften voor de evacuatiewegen, uitgangen en trappen	26
4.	Constructievoorschriften voor technische ruimten	27
5.	Uitrusting van de gebouwen	28
6.	Organisatie	30
	BIJLAGE 2 – CATEGORIE 2 (10 ≤ aantal personen ≤ 49)	32
1.	Compartimentering en bouwelementen	32
2.	Voorschriften voor sommige bouwmaterialen en versieringen	33
3.	Voorschriften voor de evacuatiewegen, uitgangen en trappen	34
4.	onstructievoorschriften voor technische ruimten	36
5.	Uitrusting van de gebouwen	38
6.	Organisatie	41
	BIJLAGE 3 – CATEGORIE 3 (aantal personen ≥50 personen)	45
1.	Compartimentering en bouwelementen	45
2.	Voorschriften voor sommige bouwmaterialen en versieringen	46
3.	Voorschriften voor de evacuatiewegen, uitgangen en trappen	47
4.	Constructievoorschriften voor technische ruimten en keuken	50
5.	Uitrusting van de gebouwen	54
6.	OrganisatiE	59
	BIJLAGE 4 – PICTOGRAMMEN	63

A. ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

A.1 DEFINITIES

A.1.1 Publiek toegankelijke inrichting (PTI):
Publiek toegankelijk gedeelte met aanhorigheden.

A.1.2 Exploitant:
Natuurlijke persoon of rechtspersoon die, al dan niet tijdelijk, een inrichting of installatie exploiteert, haar, al dan niet tijdelijk, in bezit heeft of er, al dan niet tijdelijk, economische zeggenschap over heeft.

Toelichting:

Indien de eigenaar of exploitant de inrichting ter beschikking stelt aan derden, onder welke vorm ook, is deze verplicht de geldende brandveiligheidsvoorschriften schriftelijk ter kennis te brengen aan deze derden en dit tegen ontvangstbewijs. Bij voorkeur worden de brandveiligheidsvoorschriften opgenomen in het huurcontract.

A.1.3 Aanhorigheden:
Alle ruimten die in functie staan van het publiek toegankelijke gedeelte, hiertoe behoren o.a.

- Kitchenettes en keukens;
- Bergingen;
- ....

Het privéwoongedeelte van de exploitant maakt eveneens deel uit van de aanhorigheden.

A.1.4 Nieuwe inrichting:
Een inrichting die nieuw opgericht wordt of een inrichting waarin de hoofdfunctie wijzigt.

Toelichting:

Een inrichting die verandert van bv. kledingwinkel naar frituur of ééngezinswoning naar winkel.

Besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen.

Art. 2.

§ 1. Een stedenbouwkundige vergunning is nodig als een van de volgende hoofdfuncties van een bebouwd onroerend goed geheel of gedeeltelijk wordt gewijzigd in een andere hierna vermelde hoofdfunctie.

De volgende functies worden als hoofdfunctie beschouwd:

- 1° wonen;*
- 2° verblijfsrecreatie;*
- 3° dagrecreatie, met inbegrip van sport;*
- 4° land- en tuinbouw in de ruime zin;*
- 5° detailhandel;*
- 6° dancing, restaurant en café;*
- 7° kantoorfunctie, dienstverlening en vrije beroepen;*
- 8° industrie en bedrijvigheid;*
- 9° gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen;*
- 10° militaire functie.*

A.1.5 Verbouwen:

Structurele wijzigingen.

Toelichting:

Er wordt bv. een dragende muur verwijderd.

Wijzigingen aan niet-structurele elementen worden niet aanzien als verbouwing.

A.1.6 Uitbreiden:

Een publiek toegankelijke inrichting in oppervlakte en/of volume vergroten.

Toelichting:

Aanbouw van bv. een veranda of een bijkeuken. Een oppervlakte-uitbreiding binnen eenzelfde volume wordt eveneens als uitbreiding beschouwd.

A.2 TOEPASSINGSGBIED

- A.2.1 De bepalingen van dit reglement zijn van toepassing op alle publiek toegankelijke inrichtingen.

Toelichting:

Indien bepalingen van andere vigerende regelgevingen strenger zijn, dienen deze gerespecteerd te worden bv. basisnormen (stookplaatsen, veiligheidsverlichting, trappen,...).

Deze bepalingen gelden eveneens voor inrichtingen waar het publiek slechts onder bepaalde voorwaarden wordt toegelaten. D.w.z. bij een persoonlijke uitnodiging, op vertoon van lidkaart of indien dient betaald te worden om toegang te verkrijgen.

- A.2.2 Dit reglement is niet van toepassing op:

- Installaties in open lucht en uitbatingen in tijdelijke constructies.

Toelichting:

Bv. Tenten, marktkramen, kermisinrichtingen, ...

- Kantoren.

Toelichting:

Hiermee worden kantooromgevingen bedoeld voor eigen personeel, waar publiek doorgaans geen vrije toegang toe heeft.

- Gebouwen waar een specifieke reglementering voor de brandveiligheid van toepassing is.

Toelichting:

Onder specifieke reglementering wordt o.a. verstaan:

- 6 NOVEMBER 1979 – Koninklijk besluit tot vaststelling van de normen inzake beveiliging tegen brand en paniek waaraan **ziekenhuizen** moeten voldoen;
- 18 APRIL 2008 – Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning in het kader van **Toerisme voor Allen**;
- 17 MAART 2017 – Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het **toeristische logies** moet voldoen;
- 9 DECEMBER 2011 – Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan **ouderenvoorzieningen, lokale dienstencentra en centra voor herstelverblijf** moeten voldoen en tot bepaling van de procedure voor de uitreiking van het attest van naleving van die normen;
- 6 JULI 2013 – Koninklijk besluit houdende de in **voetbalstadions** na te leven veiligheidsnormen;
- **Bij het ontbreken van (brand-)veiligheidsvoorschriften in specifieke wetgeving kan de inhoud van dit PTI-reglement als leidraad gebruikt worden.**

bv. de cafetaria van een woonzorgcentra valt niet onder de reglementering PTI, maar wel onder het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 2011.

- Scholen.
- Parkeergebouwen.
- Gebouwen voor uitoefening van erediensten.
- Lokalen of gebouwen die niet werden ontworpen als publiek toegankelijke inrichting en die maximum 2x per jaar voor een periode van maximum 5 dagen worden opengesteld voor publiek.

Toelichting:

*Dit punt is niet van toepassing op bovenstaande opgesomde typegebouwen (kantoren, scholen, parkeergebouwen, kerken, ...).
Dit punt is wel van toepassing op bv.:*

- *een leegstaande loods waar jaarlijks een danshappening doorgaat.*
- *een opendeurweekend in een bedrijf.*
- *het openstellen van een privéwoning tijdens een monumentendag*

A.3 BRANDVEILIGHEIDSATTEST

A.3.1 Op basis van het brandweerverslag wordt voor de categorie 2 en 3 een brandveiligheidsattest afgeleverd door de burgemeester.

Toelichting:

Het attest is op naam van de exploitant én op adres van de PTI.

A.3.2 Ongeacht onderstaande bepalingen dient elke publiek toegankelijke inrichting van categorie 2 en 3 te beschikken over een brandveiligheidsattest binnen een periode van 10 jaar na de inwerkingtreding van het onderhavig reglement.

Toelichting:

Categorie 1 dient te voldoen aan de bepalingen van bijlage 1 maar er wordt geen brandveiligheidsattest afgeleverd.

Er bestaan 3 soorten brandweeratsten:

- *Brandveiligheidsattest A: inrichting voldoet;*
- *Brandveiligheidsattest B: inrichting voldoet niet volledig;*
- *Brandveiligheidsattest C: inrichting voldoet niet.*

A.3.3 De exploitant van een publiek toegankelijke inrichting is verplicht:

- ten minste 30 dagen voor de opening van de inrichting de openingsdatum van de inrichting aan de burgemeester mede te delen;
- ten minste 30 dagen voor de opening van de inrichting een controle van de brandveiligheid aan te vragen. Voor de controle van de brandveiligheid in een gebouw dient de aanvrager het formulier 'Controleaanvraag brandweer' in te vullen en te bezorgen aan de burgemeester;

Toelichting:

Aanvraagformulier is terug te vinden op de website van de Hulpverleningszone Rivierenland.

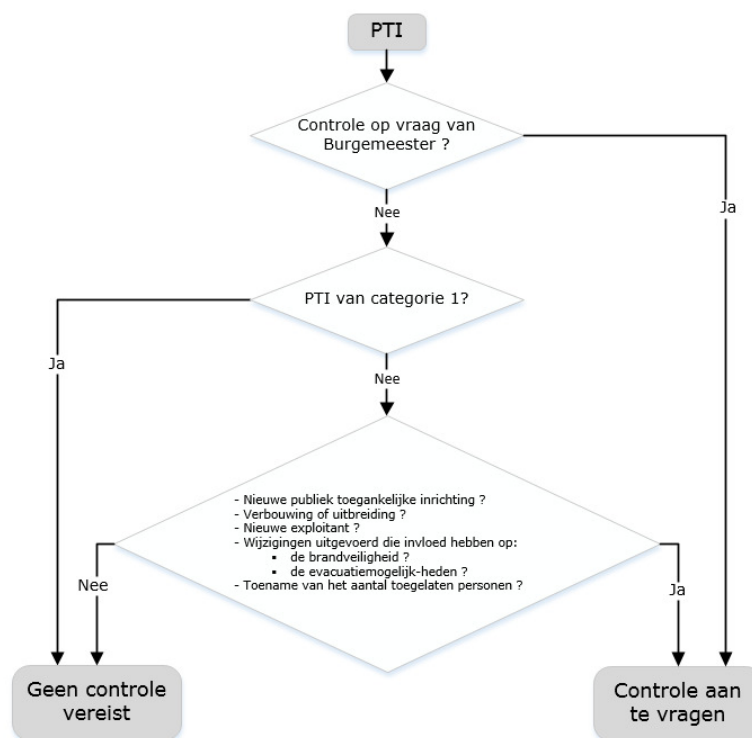
- zich er van te vergewissen dat aan alle maatregelen tot het voorkomen en bestrijden van brand, opgenomen in dit reglement, is voldaan vooraleer de inrichting te openen.

A.3.4 Het brandveiligheidsattest wordt aangevraagd door de exploitant aan de burgemeester in volgende gevallen:

- Nieuwe publiek toegankelijke inrichtingen;
- Publiek toegankelijke inrichtingen die verbouwd of uitgebreid worden;
- Publiek toegankelijke inrichtingen met een nieuwe exploitant;
- Vóór het beëindigen van de geldigheidsduur van het brandveiligheidsattest;
- Bij wijzigingen die de brandveiligheid en de evacuatiemogelijkheden kunnen beïnvloeden;
- Bij toename van het aantal toegelaten personen.

A.3.5 De burgemeester geeft de brandweer opdracht een controle uit te voeren volgens de reglementering.

Toelichting:

A.3.6 Op het einde van de controle wordt een brandweerverslag opgemaakt. Het brandweerverslag bevat:

- een beschrijving van de bestaande toestand;
- eventueel de maatregelen die door de exploitant moeten worden getroffen om in overeenstemming te zijn met onderhavige reglementering.

A.3.7 Als uit het verslag van de brandweer blijkt dat de inrichting voldoet aan de brandveiligheidsnormen kan de burgemeester een **brandveiligheidsattest A** uitreiken. Dit attest heeft een onbepaalde geldigheidsduur, behalve in de gevallen die zijn beschreven in punt A.3.4.

- A.3.8 Als uit het verslag van de brandweer blijkt dat de inrichting niet volledig voldoet aan de brandveiligheidsnormen, maar dat de veiligheid van het personeel en de bezoekers niet in gevaar komt, kan de burgemeester een **brandveiligheidsattest B** uitreiken. De burgemeester bepaalt de geldigheidsduur van het attest B, met een maximale geldigheidsduur van 5 jaar.

Toelichting:

De geldigheidsduur van een eerste B-attest zal doorgaans geen 5 jaar bedragen. In de meeste gevallen zal de geldigheid van het eerste B-attest 1 jaar bedragen, hetgeen eventueel kan verlengd worden (max. 5 jaar in totaal).

Een pop-up PTI wordt gekeurd zoals elke andere PTI en verkrijgt, indien niet voldaan is aan de brandveiligheidsnormen, een brandveiligheidsattest met een geldigheidsduur die bepaald wordt door de burgemeester.

Na de uitvoering van de aanpassingswerken of uiterlijk vóór het aflopen van de geldigheidsduur van brandveiligheidsattest B dient de exploitant de brandweer te verwittigen zodat een nieuw onderzoek kan worden uitgevoerd. De brandweer maakt daarvan een verslag op en bezorgt dat aan de burgemeester.

Als uit het verslag blijkt dat:

- de inrichting nu voldoet aan de brandveiligheidsnormen, kan de burgemeester een brandveiligheidsattest A uitreiken. Dit attest heeft een onbepaalde geldigheidsduur, behalve in de gevallen die in het punt A.3.4 zijn beschreven;
- er reeds aanpassingswerken werden uitgevoerd, maar dat er nog steeds opmerkingen zijn, kan de burgemeester het brandveiligheidsattest B verlengen indien de totale geldigheidsduur van 5 jaar nog niet werd overschreden;
- de inrichting nog steeds niet voldoet aan de brandveiligheidsnormen en het attest B de totale geldigheidsduur van 5 jaar heeft bereikt, kan de burgemeester uitzonderlijk het brandveiligheidsattest B verlengen mits verscherpte periodieke controles worden uitgevoerd met bijhorende retributie ten laste van de exploitant.

- A.3.9 Als uit het verslag van de brandweer blijkt dat:

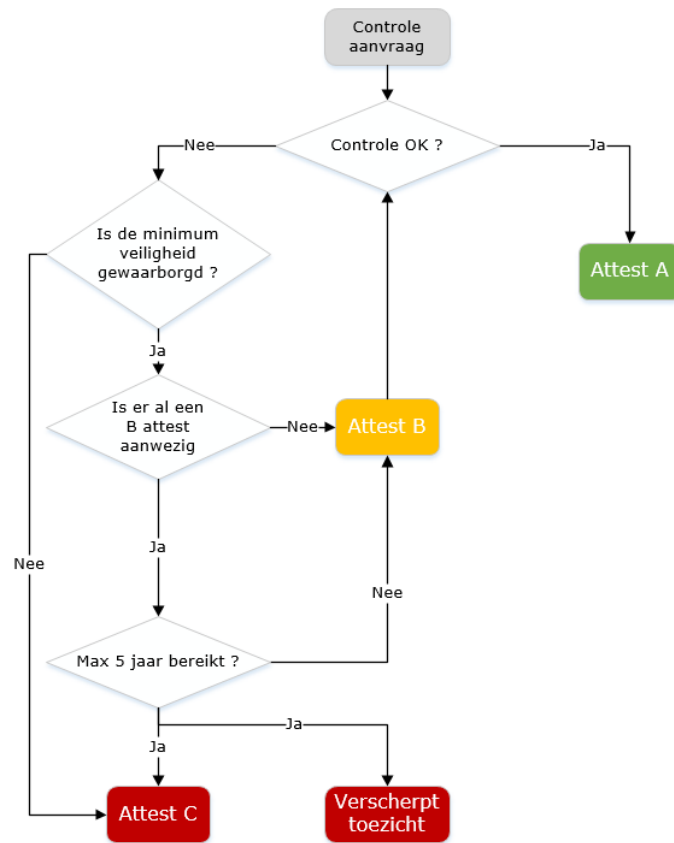
- de inrichting niet voldoet aan de brandveiligheidsnormen en hierdoor de veiligheid van personeel en bezoekers in gevaar komt,

OF

- de inrichting gedurende 5 jaar in het bezit van een B-attest is zonder daarbij afdoende gevolg te geven aan de bijhorende opmerkingen,

kan de burgemeester een **brandveiligheidsattest C** uitreiken. In dit geval kan de uitbating van de inrichting niet starten of verder doorgaan.

Toelichting:

A.3.10 De Hulpverleningszone Rivierenland bepaalt het model van de attesten.

A.4 TOEZICHT EN CONTROLE

- A.4.1 De exploitant zal te allen tijde toegang verlenen tot de inrichting aan de bevoegde instanties, alsook aan de personen die hiertoe door de burgemeester werden gemachtigd.
- A.4.2 De burgemeester kan een brandweercontrole opleggen of kan een brandveiligheidsattest laten herzien.

Toelichting:

Telkens wanneer de burgemeester het nodig acht (bv. uit standpunt van brandveiligheid, evacuatie, ...) kan de burgemeester een nieuwe brandweercontrole opleggen of kan de geldigheidsduur van een brandweerafbeelding herroepen worden.

De retributie is ten laste van de exploitant.

A.5 AFWIJKINGEN

A.5.1 Afwijkingsaanvraag

Indien het onmogelijk is te voldoen aan een of meerdere specificaties van dit reglement kan de burgemeester afwijkingen toestaan. Dit kan enkel op de bepalingen die niet door een andere wetgeving zijn opgenomen.

Toelichting:

De maximale termijn van 5 jaar voor het brandveiligheidsattest B wordt niet opgeschort tijdens de afwijkingsprocedure.

A.5.2 Procedure

De aanvraag tot afwijking wordt door de exploitant schriftelijk aan de burgemeester bezorgd, die ze doorstuurt naar de afwijkingscommissie.

Het afwijkingsdossier omvat minstens volgende zaken:

- duidelijke plannen van de inrichting, op schaal getekend;
- verklarende nota waarom een afwijking wordt aangevraagd;

Toelichting:

Het afwijkingsdossier doet de elementen tot uiting komen die de onmogelijkheid aantonen om te voldoen aan één of meer technische specificaties van dit reglement. Financiële redenen zijn op zichzelf niet voldoende.

Het afwijkingsdossier bevat tevens een gedetailleerd verslag waarbij duidelijk de redenen worden vermeld waarom een afwijking noodzakelijk is.

- toelichting van het gelijkwaardig alternatieve voorstel.

Toelichting:

Alternatieve voorgestelde oplossingen moeten een veiligheidsniveau bieden dat ten minste gelijk is aan het niveau van de voorschriften waarvoor een afwijking wordt gevraagd.

A.5.3 Afwijkingscommissie

De afwijkingscommissie verstrekt de burgemeester een advies over de aanvragen om gelijkwaardigheid en afwijking.

De afwijkingscommissie bestaat uit de volgende leden:

- een secretaris;
- 2 deskundigen brandveiligheid, leden van de Hulpverleningszone Rivierenland;
- een externe deskundige (optioneel).

A.5.4 De afwijkingscommissie komt naar gelang de noodzaak samen, evalueert de gelijkwaardigheid van het voorgesteld veiligheidsconcept en formuleert een advies voor de burgemeester.

De afwijkingscommissie kan indien noodzakelijk het advies inwinnen van externe deskundigen.

A.5.5 Binnen de zes maanden na de aanvraag doet de burgemeester uitspraak op het gemotiveerd advies van de afwijkingscommissie en maakt de beslissing schriftelijk aan de exploitant over.

A.5.6 Uitvoering

De exploitant, die een afwijking verkrijgt, dient binnen de geldigheidsduur van brandveiligheidsattest B de beslissing van de burgemeester uit te voeren.

A.6 SANCTIES

A.6.1 Onverminderd de straffen van toepassing door andere wettelijke bepalingen worden de overtredingen tegen bovenstaande reglementering bestraft overeenkomstig de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

A.6.2 Alle overtredingen op de bepalingen van dit reglement kunnen bestraft worden met:

- een administratieve geldboete;
- de administratieve schorsing of intrekking van de door de gemeente of haar organen afgegeven toelating of vergunning;
- de tijdelijke of definitieve sluiting van de inrichting.

De sanctionerende ambtenaar legt de administratieve geldboete op.

Het college van burgemeester en schepenen beslist over de administratieve schorsing of intrekking van een door de gemeente of haar organen afgeleverde toelating of vergunning en/of over een tijdelijke of definitieve administratieve sluiting van een inrichting.

A.6.3 Onverminderd de straffen vermeld onder punt A.6.2. kan de burgemeester en/of de gemeente overeenkomstig art. 134ter, 134quater en art. 135 van de Nieuwe Gemeentewet, telkens wanneer de openbare gezondheid, veiligheid en rust in gevaar is of er gevaar is voor openbare overlast, alle maatregelen bevelen om dit gevaar te doen ophouden, dit met inbegrip van de voorlopige sluiting van de inrichting, de tijdelijke schorsing van de vergunning of de toelating en desgevallend zelfs de sluiting van de inrichting voor de duur die hij bepaalt.

Indien deze bevelen niet worden uitgevoerd, kan de burgemeester van ambtswege en op kosten en risico van diegene die in gebreke is gebleven, tot uitvoering laten overgaan.

A.6.4 De heropening van de inrichting wordt slechts toegestaan als de vereiste aanpassingen of verbouwingen uitgevoerd zijn.

A.7 INWERKINGTREDING

A.7.1 Dit reglement treedt in werking op 01 januari 2018.

B. TECHNISCHE BEPALINGEN

B.1 ALGEMEEN

B.1.1 Voorliggend reglement bepaalt de minimale bepalingen inzake brandpreventie en -bestrijding, waaraan de opvatting, de bouw en de inrichting van publiek toegankelijke inrichtingen moeten voldoen.

De reglementering scheidt een uniform kader dat wordt gehanteerd binnen de Hulpverleningszone Rivierenland.

B.1.2 Onverminderd de voorschriften opgenomen in dit reglement, neemt de exploitant de nodige maatregelen om:

- het ontstaan van een brand te voorkomen;
- ieder begin van brand snel en doeltreffend te bestrijden;
- in geval van brand een veilige en snelle ontruiming van de aanwezige personen te verzekeren en de hulp van de brandweerdienst onmiddellijk in te roepen.

B.1.3 Behalve bij een uitdrukkelijke afwijking, hebben de gebruikte termen in dit reglement de betekenis van de basisnormen, met name het Koninklijk besluit van 7 juli 1994 – bijlage 1 – “Terminologie” [en latere wijzigingen].

B.1.4 Weerstand tegen brand van een bouwelement:

Voor bouwelementen met een dragende en/of scheidende functie wordt de weerstand tegen brand uitgedrukt zoals gedefinieerd in de Europese norm NBN EN 13501 (2 tot 4). Klasseringen die worden bekomen volgens de Belgische norm NBN 713.020, worden als volgt als evenwaardig aanvaard:

NBN EN 13501 (2 tot 4)		NBN 713.020	
Voor	R 30, RE 30, REI 30 en EI 30	Voldoet	Rf ½ h
Voor	R 60, RE 60, REI 60 en EI 60	Voldoet	Rf 1 h
Voor	R 120, RE 120, REI 120 en EI 120	Voldoet	Rf 2 h
Voor	EI ₁ 30	Voldoet	Rf ½ h
Voor	EI ₁ 60	Voldoet	Rf 1 h

Toelichting:

- *Muren in metselwerk of beton met een dikte van minimum 90mm worden aanvaard als wand met brandweerstand EI 60.*
- *Een deur met een scheidende functie van een half uur: EI₁ 30 (vroeger Rf ½ h).*
- *Een wand met een scheidende en dragende functie van een uur: REI 60 (vroeger Rf 1 h).*
- *Een staalstructuur met een stabiliteit van een uur: R 60 (vroeger Rf 1 h).*
- *Een wand met enkel een scheidende functie van twee uur: EI 120 (vroeger Rf 2 h).*

- B.1.5 De technische uitrustingen van de inrichting moeten worden ontworpen, geplaatst en onderhouden volgens de regels van goed vakmanschap.

Toelichting:

De 'regels van goed vakmanschap' vormen het geheel van de bepalingen, beschreven in normen opgesteld of geregistreerd door het Belgisch Bureau voor Normalisatie (NBN) (of ook in toepasselijke Europese of buitenlandse normen), in voorschriften van verzekeraars, in vakbladen, etc.

- B.1.6 De brandweer en/of burgemeester kunnen bijkomende eisen opleggen in functie van de risico's.

Toelichting:

Risico's zijn o.a.:

- *Activiteiten die doorgaan in de PTI:*
  - *Markt (bv. kerst- of rommelmarkt);*
  - *Optredens met pyrotechnische effecten, koud vuurwerk, rookgordijn, ... ;*
  - *Eetfestijn zonder of met geïmproviseerde keuken;*
  - *Logement en/of overnachten, specifieke doelgroepen,...*
- *De inrichting van de PTI:*
  - *Opstellen van tribune(s) en andere tijdelijke constructies;*
  - *Tijdelijk gebruik van gemakkelijk brandbare materialen, ...;*
  - *Atrium.*
- *Alles wat een negatieve invloed kan hebben op de brandveiligheid en een veilige evacuatie van de aanwezigen.*

B.2 TERMINOLOGIE

B.2.1 Basisnormen:

Het Koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen [en latere wijzigingen].

B.2.2 Kitchenette:

Een lokaal, of een gedeelte daarvan, waarin zich toestellen bevinden met een totaal nuttig elektrisch vermogen kleiner dan 10 kW en zonder open vlam.

B.2.3 Keuken:

Een lokaal, of een gedeelte daarvan, waarin zich toestellen bevinden met een totaal nuttig vermogen groter of gelijk aan 10 kW of met open vlam.

B.2.4 Totale publiek toegankelijke oppervlakte:

Oppervlakte van het publiek toegankelijk gedeelte binnen de buitenmuren zonder aftrek van toonbanken, tapkasten en ander meubilair of goederen.

B.2.5 Vaste zitplaten:

Zitplaatsen, welke in de vloer of de wand van de inrichting worden verankerd. Indien de zitplaatsen niet individueel afgebakend zijn, wordt gerekend met een zitplaatsbreedte van 50 cm per persoon.

Toelichting:

Een zitbank met een breedte van 120 cm is slechts geschikt om plaats te bieden aan 2 personen.

B.2.6 Geaccrediteerde keuringsinstantie:

Keuringsorganisme, erkend door FOD Economie en geaccrediteerd volgens ISO-17020.

B.2.7 Erkend organisme:

Keuringsorganisme, erkend door FOD Economie voor het uitvoeren van controles op elektrische installaties.

B.2.8 Externe Dienst voor Technische Controle:

Keuringsorganisme, die voor erkenning en werking beantwoorden aan Koninklijk besluit van 29 april 1999 en instaan voor technische controles op de werkvloer van o.a. hefwerktuigen zoals liften.

B.2.9 Bevoegd technicus:

Een persoon of organisatie met de nodige kennis, het nodige materiaal, de nodige erkenning enz. om dergelijke controles uit te voeren (bv. gasdichtheid, verwarming, enz.).

B.2.10 Bevoegd persoon:

Een persoon die door de exploitant wordt aangeduid om bepaalde taken uit te voeren. Deze persoon beschikt daartoe over de nodige kennis en vaardigheden, alsook de noodzakelijke middelen (d.w.z. materieel en tijd) om deze taken uit te voeren.

B.3 INDELING CATEGORIE

B.3.1 Categorieën

De publiek toegankelijke inrichtingen zijn ingedeeld in 3 categorieën, volgens het aantal toegelaten personen:

- Categorie 1: maximum 9 personen toegelaten;
- Categorie 2: minimum 10 en maximum 49 personen toegelaten;
- Categorie 3: 50 personen of meer toegelaten.

De exploitant stelt op eigen verantwoordelijkheid het aantal toegelaten personen vast, binnen de hieronder aangegeven verhoudingen.

Toelichting:

De exploitant heeft een vork waartussen hij het aantal toegelaten personen kan bepalen. Deze vork wordt gevormd door het minimum aantal personen (volgens B.3.2.) en het maximum aantal personen (volgens B.3.3.).

B.3.2 Minimum aantal personen

Het minimum aantal personen (inclusief personeel) wordt vastgesteld aan de hand van onderstaande regels:

- Voor elke vorm van eet- en drankgelegenheid is dit aantal de totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 3;
- Voor andere inrichtingen is dit aantal de totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 10;

Toelichting:

De totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 10 is enkel geldig voor bestaande (andere) inrichtingen. Voor nieuwbouw is bijlage 1 van de basisnormen geldig en is dit ook de totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 3.

- Voor nieuwe inrichtingen is dit aantal de totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 3;
- Het aantal vaste zitplaatsen.

B.3.3 Maximum aantal personen

Het maximum aantal personen (inclusief het personeel) wordt vastgesteld aan de hand van de criteria vermeld in punten 1 t.e.m. 4. Het meest ongunstige criterium geldt, dus datgene dat het minst aantal personen vermeldt.

1. Op basis van de oppervlakte en/of het aantal zitplaatsen

- in winkels: de totale publiek toegankelijke oppervlakte gedeeld door 3;
- het aantal vaste zitplaatsen;
- in alle andere gevallen: de totale publiek toegankelijke oppervlakte vermenigvuldigd met 3.

Toelichting:

De oppervlakte ingenomen voor de vaste zitplaatsen wordt niet in rekening genomen voor de verdere bepaling van het aantal m².

2. Op basis van het aantal uitgangen

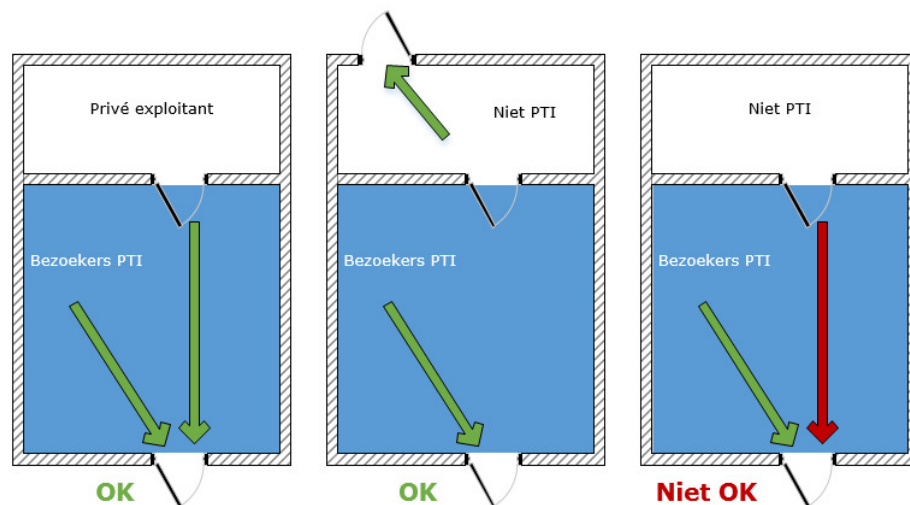
- Elke inrichting moet minstens over 1 uitgang beschikken;

Toelichting:

Deze uitgang is de evacuatieweg.

Indien een deel van de publiek toegankelijke inrichting:

- *door derden gebruikt wordt als een privéruimte, dan mag de uitgang van het publiek gedeelte geen dienst doen als (nood)uitgang van het privégedeelte van derden (zie afbeelding rechts). Het deel dat door derden gebruikt wordt moet dus beschikken over een eigen uitgang. (zie afbeelding midden);*
- *door de exploitant gebruikt wordt voor privédoeleinden, dan mag de uitgang van het publieke gedeelte dienst doen als (nood)uitgang van het privégedeelte (zie afbeelding links).*

- Het maximum aantal personen wordt als volgt bepaald:
  - 1 uitgang: maximum 99 personen;
  - 2 uitgangen: maximum 499 personen;
  - Meer dan 2 uitgangen: het aantal uitgangen wordt vermenigvuldigd met 1.000 minus 2.000.

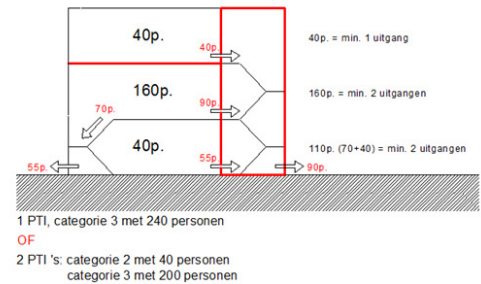
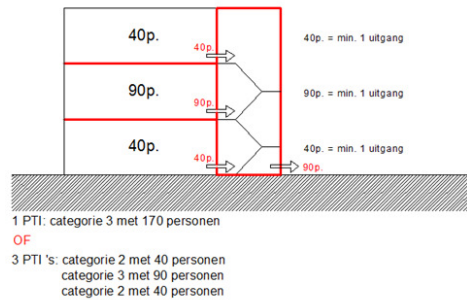
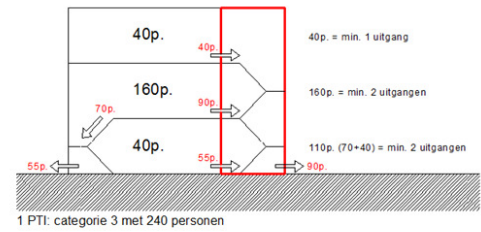
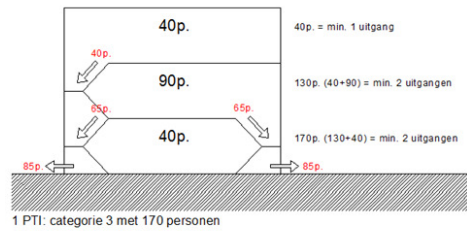
Toelichting:

Ook elk lokaal moet in dit kader voldoende uitgangen hebben.

Bv. er zijn 5 uitgangen aanwezig, dus er mogen $(5 \times 1000) - 2000 = 3000$ personen aanwezig zijn als men enkel rekening zou houden met het aantal uitgangen.

- Het aantal uitgangen wordt bepaald per bouwlaag. De evacuatievoorschriften moeten gegarandeerd blijven tot aan de uitgang naar buiten op evacuati niveau;

Toelichting:

In een gecompartmenteerd trappenhuis wordt de breedte van de trap en de uitgang naar buiten berekend op basis van het compartiment met de grootste bezetting

- De uitgangen dienen oordeelkundig verspreid te zijn, anders worden ze niet meegerekend;
- De breedte van de uitgangen, evacuatiewegen en trappen dient minimaal 70 cm te bedragen met een vrije hoogte van 2 m. De uitgangen die niet voldoen worden niet in rekening gebracht. Voor verbouwing en/of uitbreiding dient de minimale breedte 80 cm te bedragen;
- Er dient steeds minimum één uitgang op het evacuatie niveau rechtstreeks toegang te geven op de openbare weg of op een hiermee gelijkgestelde veilige plaats;
- Roltrappen evenals hellende vlakken met een helling van meer dan tien procent komen niet in aanmerking bij de berekening van het aantal uitgangen;
- Draai- en spiltrappen kunnen toegestaan worden, als de aantrede op de looplijn minstens 18 cm is;
- Het minimum aantal uitgangen kan door de brandweer worden verhoogd in functie van de configuratie van de lokalen.

3. Op basis van de breedte van de uitgangen

- Het maximum aantal personen is gelijk aan de som van de breedtes (uitgedrukt in centimeters) van alle uitgangen, die in aanmerking worden genomen.

Voor trappen moet een reductiefactor gehanteerd worden:

- Voor trappen die naar de uitgang(en) dalen:
maximum aantal personen = breedte x 0,8 (= 1,25 cm per persoon).
- Voor trappen die naar de uitgang(en) stijgen:
maximum aantal personen = breedte x 0,5 (= 2 cm per persoon).

Toelichting:

Bv. bij een totale breedte (van alle uitgangen op één bouwlaag) van 200 cm kunnen maximum 200 personen deze gebruiken voor evacuatie.

Bv. een trap van 100 cm die daalt is maar geschikt voor maximum $100 \times 0,8 = 80$ personen.

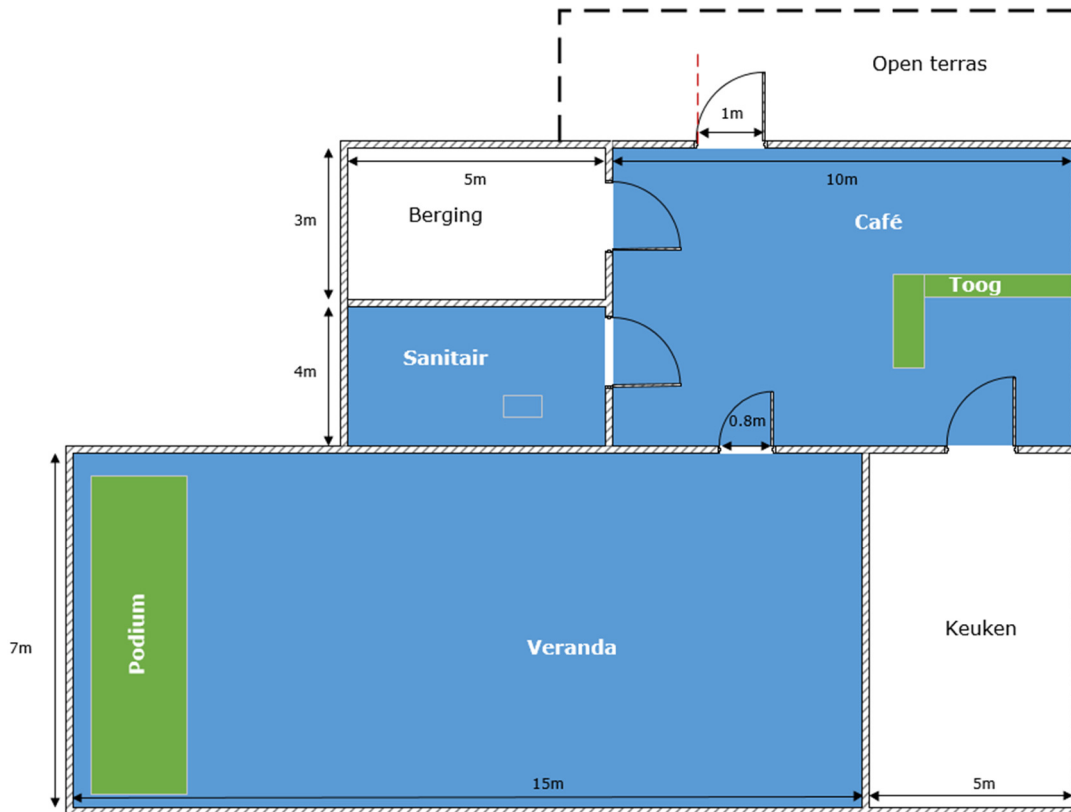
Bv. een trap van 100 cm die stijgt is maar geschikt voor maximum $100 \times 0,5 = 50$ personen.

- De breedte van de uitgangen, evacuatiewegen en trappen dient minimaal 70 cm te bedragen met een vrije hoogte van 2 m. De uitgangen die niet voldoen worden niet in rekening gebracht. Voor verbouwing en/of uitbreiding dient de minimale breedte 80 cm te bedragen;

4. Uitzondering

Het maximum aantal personen kan door de brandweerdienst worden verminderd op basis van de risico's, de bezetting, de functie, de bereikbaarheid of de inplanting van de publiek toegankelijke inrichting.

Toelichting:

1. Minimum aantal personen:

Het betreft een eet- en drankgelegenheid dus het minimum aantal wordt bepaald op basis van oppervlakte gedeeld door 3. Enkel het café ($70m^2$), het sanitair ($20m^2$) en de veranda ($105m^2$) zijn toegankelijk voor publiek. Deze ruimten hebben samen een oppervlakte van $195m^2$.

-> minimum aantal toegelaten personen = $195/3 = 65$ personen.

2. Maximum aantal personen:

- *Op basis van de oppervlakte en/of het aantal zitplaatsen:*

Er kunnen maximum 3 personen per m^2 in rekening worden gebracht. De totale publiek toegankelijke oppervlakte bedraagt $195m^2$.

Maximum aantal personen bedraagt ($195m^2 \times 3 \text{ pers}/m^2$) = 585 personen

- *Op basis van het aantal uitgangen:*

Er is in het voorbeeld slechts één uitgang aanwezig. Het maximum aantal toegelaten personen op basis van het aantal uitgangen bedraagt dus 99 personen.

- *Op basis van de breedte van de uitgangen:*

In het voorbeeld bedraagt de som van de breedtes van de deuren of evacuatiewegen (in dit geval één uitgang) 100 cm.

Het maximaal aantal toegelaten personen op basis van de nuttige breedte bedraagt 100 personen.

Besluit:

Uit de berekeningen blijkt dat het criterium 2 het ongunstigste is. Hierdoor wordt het maximum aantal toegelaten personen in café, sanitair en veranda vastgelegd op 99 personen omdat er slechts 1 uitgang aanwezig is.

Opmerking:

Voor de maximum bezetting van de verschillende lokalen binnen een PTI wordt dezelfde redenering gevolgd, d.w.z. dat ook in een lokaal (bv. in de veranda) het aantal en de breedte van de uitgangen bepalend zullen zijn voor het maximum aantal toegelaten personen. In de veranda is slechts 1 uitgang van 80cm breed aanwezig, dus er mogen maximum 80 personen toegelaten worden in dit lokaal.

BIJLAGE 1 – CATEGORIE 1 (AANTAL PERSONEN ≤ 9)

1. COMPARTIMENTERING EN BOUWELEMENTEN

Geen specifieke voorschriften.

2. VOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE BOUWMATERIALEN EN VERSIERINGEN

2.1. Brandbare materialen

Gemakkelijk brandbare materialen, evenals gemakkelijk brandbare textiel- en kunststoffen, mogen noch als versiering noch als zichtbaar bouw materiaal voor wanden en (valse) plafonds aangewend worden.

Toelichting:

- *Gemakkelijk brandbare materialen: bv. rietmatten, stro, karton, boomschors, papier, piepschuim; Versiering: de normale, functionele stoffering zoals gordijnen en overgordijnen aan ramen, vaste muurbekleding, tafellinnen, vloerbekleding, e.d. hoort hier niet bij.*

2.2. Horizontaal aangebrachte doeken

Horizontaal aangebrachte doeken zijn verboden.

Toelichting:

Bovenop deze doeken kan zich stof ophopen, ze kunnen naar beneden vallen en ze zijn gevaarlijk bij brandvoortplanting.

2.3. Verticaal hangende doeken

Verticaal hangende doeken zijn toegestaan aan de (nood)uitgangen mits de (nood)uitgangen duidelijk aangegeven blijven door veiligheidssignalisatie en -verlichting.

Toelichting:

Ze mogen de uitgangen of nooduitgangen niet aan het zicht onttrekken, daarom is een duidelijke veiligheidssignalisatie en -verlichting noodzakelijk bovenop of boven deze doeken. Podiumdoeken en doeken die een tochtsas vormen, dienen over een bewijs van verbeterd brandgedrag te beschikken.

3. VOORSCHRIFTEN VOOR DE EVACUATIEWEGEN, UITGANGEN EN TRAPPEN

- 3.1. De breedte van de uitgang(en) of trappen dient minimaal 70 cm te bedragen met een vrije hoogte van 2 m.
- 3.2. Deuren dienen snel en gemakkelijk te kunnen worden geopend.
- 3.3. Het is verboden om het even welke voorwerpen die de doorgangen kunnen belemmeren of de breedte ervan verminderen, te plaatsen in de uitgangen en wegen die naar die uitgangen leiden.
- 3.4. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Toelichting:

Op deze manier kan bij een snelle evacuatie direct opgemerkt worden of er een deur aanwezig is die zich in gesloten toestand bevindt.

4. CONSTRUCTIEVOORSCHRIFTEN VOOR TECHNISCHE RUITEN

- 4.1. In lokalen met verwarmingsinstallatie moeten alle nodige veiligheidsmaatregelen worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand te voorkomen. In de omgeving van de verwarmingsinstallatie dient alles wat het brandrisico verhoogt, te worden geweerd.

Elektriciteits- en gastellers en/of afsluiters moeten steeds gemakkelijk bereikbaar blijven.

Toelichting:

Binnen een zone van 1 m rond de verwarmingsinstallatie mag niets opgeslagen worden.

- 4.2. Voor de kookgelegenheden zijn er geen specifieke voorschriften.

5. UITRUSTING VAN DE GEBOUWEN

5.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen

5.1.1. Verwarmingstoestellen met verbranding, moeten voorzien zijn van een voldoende rookgasafvoer.

5.1.2. Open haarden of open vuren zijn enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling.

5.2. Verplaatsbare gasflessen voor brandbaar gas

Gasflessen voor brandbaar gas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in open lucht of in een doelmatig verlucht en uitsluitend voor dit gebruik bestemd lokaal geplaatst worden. Dit lokaal heeft wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.

Gasflessen voor brandbare gassen zijn steeds verboden in kelders.

Toelichting:

- *Gasflessen voor brandbaar gas mogen niet in publiek toegankelijke ruimten geplaatst worden (hiermee worden zowel volle als lege flessen bedoeld);*
- *Gasflessen (CO₂) in functie van de tapinstallatie of andere gasflessen met onbrandbaar gas vallen niet onder bovenstaande bepalingen.*

5.3. Andere brandstofvoorraden worden opgeslagen buiten het publiek toegankelijke gedeelte.

5.4. Verlichting en elektrische installaties

5.4.1. De lokalen moeten behoorlijk verlicht kunnen worden. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.

5.5. Brandbestrijdingsmiddelen

5.5.1. De exploitant moet voldoende brandbestrijdingsmiddelen aanbrengen, aangepast aan de omstandigheden.

Het brandbestrijdingsmaterieel moet goed worden onderhouden, beschermd zijn tegen vorst en corrosie, op doeltreffende wijze gesignaleerd worden met pictogrammen (zoals opgenomen in bijlage 4), gemakkelijk bereikbaar opgehangen en oordeelkundig verdeeld zijn. Het moet te allen tijde onmiddellijk in werking kunnen worden gebracht.

Draagbare of mobiele brandblussers :

- Deze toestellen dienen over de oppervlakte toegankelijk voor het publiek te worden verdeeld;
- De aard en de plaats worden bepaald in akkoord met de brandweerdiensten.

5.5.2. In de inrichtingen toegankelijk voor publiek moet minimum 1 brandblusser conform EN 3 met minimaal 1 bluseenheid (bijvoorbeeld 6 kg ABC-poeder of 6L water/schuim) aanwezig zijn.

Toelichting:

Bij voorkeur worden schuimbrandblussers aanbevolen met het BENOR-label.

- 5.5.3. Bij kookvoorzieningen moet een voldoende groot branddeken, conform EN 1869, opgehangen zijn.

- 5.6. Manueel alarmsysteem
Niet van toepassing

6. ORGANISATIE

6.1. In elke publiek toegankelijke inrichting dient een veiligheidsregister permanent ter inzage te liggen voor de bevoegde instanties, alsook voor de personen die hiertoe door de burgemeester werden gemachtigd. Dit register bevat informatie over veiligheidsvoorschriften en vergunningen, waaronder (indien van toepassing):

- brandveiligheidsverslag;
- exploitatievergunning;
- aantal toegelaten personen;
- verslagen en/of attesten van de periodieke controles;
- verzekeringspolis objectieve aansprakelijkheid in geval van brand en ontploffing.

Toelichting:

Voor het veiligheidsregister is een template beschikbaar op de website van hulpverleningszone Rivierenland.

Onder 'permanent ter inzage liggen' kan ook het elektronisch raadplegen van het veiligheidsregister begrepen worden.

6.2. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis (leeg verpakkingsmateriaal, palletten, papierresten,...), afgedankte voorwerpen of producten worden opgeslagen.

6.3. Het beperkt aanbrengen van sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen, is enkel toegelaten mits ze stabiel opgesteld staan. Ze moeten op minstens een halve meter worden geplaatst van elk brandbaar materiaal.

Fakkels, olielampen, tuinkaarsen ... zijn niet toegelaten.

6.4. De plaatsing van brandwerende deuren dient te gebeuren volgens de regels van goed vakmanschap (volgens plaatsingsinstructies van de fabrikant of van het WTCB).

Toelichting:

Bij voorkeur zijn er plaatsingsattesten van een gecertificeerde plaatser van branddeuren beschikbaar.

6.5. De verantwoordelijke moet volgende installaties periodiek laten nazien:

Installatie	Controleorgaan	Periodiciteit
Elektrische laagspanningsinstallaties	EO	5-jaarlijks
Elektrische hoogspanningsinstallaties	EO	jaarlijks
Verwarmingsinstallatie met vaste en vloeibare brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	jaarlijks
Verwarmingsinstallatie met gasvormige brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	2-jaarlijks
Brandbestrijdingsmiddelen (brandblussers)	BT	jaarlijks
Gasinstallatie (de gasmeter(s), de binnenleidingen en de gebruikstoestellen → dichtheidsproef)	BT	4-jaarlijks

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

1. GKI: geaccrediteerd keuringsinstantie, waaronder;
  - EO: erkend organisme (elektrische installaties);
  - EDTC: externe dienst voor technische controle (liften);
2. BT: bevoegde technicus;
3. BP: bevoegd persoon.

Toelichting:

- *Elektrische hoogspanningsinstallaties: hierbij hoort ook de neonverlichting;*
- *Verwarmingsinstallatie: dit geldt zowel voor de individuele als voor de centrale verwarmingsinstallaties en omvat het nazicht van stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen als voor de aanmaak van warm water.*

Aan de opmerkingen gemaakt tijdens de controle, moet de exploitant onmiddellijk het passend gevolg geven.

1. COMPARTIMENTERING EN BOUWELEMENTEN

- 1.1. Nieuwe publiek toegankelijke inrichtingen dienen gecompartmenteerd te worden t.o.v. de overige delen van het gebouw met wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.

Toelichting:

Compartimentering:

- *De publiek toegankelijke inrichting wordt in zijn totaliteit bedoeld, inclusief aanhorigheden (zoals bv. het privé-woongedeelte van de exploitant);*
- *Doorvoeringen doorheen wanden van leidingen voor vloeistoffen, gassen of elektriciteit en de uitzetvoegen van wanden mogen de vereiste brandweerstand van de bouwelementen niet negatief beïnvloeden.*

- 1.2. Aanhorigheden met hoog brandrisico dienen gecompartmenteerd te worden t.o.v. de publiek toegankelijke ruimte door wanden die EI 60 hebben en zelfsluitende deuren EI₁30.

Toelichting:

Hoog brandrisico, o.a.:

- *Stookplaatsen vanaf 70 kW;*
- *Lokalen van de 1ste en 2de groep van het ARAB.*

- 1.3. Bij gebruik van nieuwe of toegevoegde bouwelementen dienen deze te voldoen aan de eisen van de basisnormen inzake weerstand tegen brand.

2. VOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE BOUWMATERIALEN EN VERSIERINGEN

2.1. Brandbare materialen

Gemakkelijk brandbare materialen, evenals gemakkelijk brandbare textiel- en kunststoffen, mogen noch als versiering noch als zichtbaar bouw materiaal voor wanden en (valse) plafonds aangewend worden.

Toelichting:

- *Gemakkelijk brandbare materialen: bv. rietmatten, stro, karton, boomschors, papier, piepschuim; Versiering: de normale, functionele stoffering zoals gordijnen en overgordijnen aan ramen, vaste muurbekleding, tafellinnen, vloerbekleding, e.d. hoort hier niet bij.*

2.2. Horizontaal aangebrachte doeken

Horizontaal aangebrachte doeken zijn verboden.

Toelichting:

Bovenop deze doeken kan zich stof ophopen, ze kunnen naar beneden vallen en ze zijn gevaarlijk bij brandvoortplanting.

2.3. Verticaal hangende doeken

Verticaal hangende doeken zijn toegestaan aan de (nood)uitgangen mits de (nood)uitgangen duidelijk aangegeven blijven door veiligheidssignalisatie en -verlichting.

Toelichting:

Ze mogen de uitgangen of nooduitgangen niet aan het zicht onttrekken, daarom is een duidelijke veiligheidssignalisatie en -verlichting noodzakelijk bovenop of boven deze doeken. Podiumdoeken en doeken die een tochtsas vormen, dienen over een bewijs van verbeterd brandgedrag te beschikken.

2.4. Bij gebruik van nieuwe of toegevoegde bouwmaterialen dienen deze te voldoen aan de eisen van de basisnormen inzake reactie bij brand.

3. VOORSCHRIFTEN VOOR DE EVACUATIEWEGEN, UITGANGEN EN TRAPPEN

3.1. Op basis van het aantal toegelaten personen moeten de uitgangen, evacuatiewegen en trappen voldoen aan de bepalingen van B.3.3.

3.2. Deuren dienen snel en gemakkelijk te kunnen worden geopend.

Toelichting:

Manuele schuifdeuren kunnen toegelaten worden indien de openingswijze zeer duidelijk vermeld is.

3.3. Het is verboden om het even welke voorwerpen die de doorgangen kunnen belemmeren of de breedte ervan verminderen, te plaatsen in de uitgangen en wegen die naar die uitgangen leiden.

3.4. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Toelichting:

Op deze manier kan bij een snelle evacuatie direct opgemerkt worden of er een deur aanwezig is die zich in gesloten toestand bevindt.

3.5. Deuren die niet in evacuatiezin openen, dienen van een duidelijk leesbaar opschrift "TREKKEN" voorzien te zijn.

Toelichting:

Zo kan duidelijk worden gemaakt in welke richting de deur dient geopend te worden indien deze niet in vluchtzin opent.

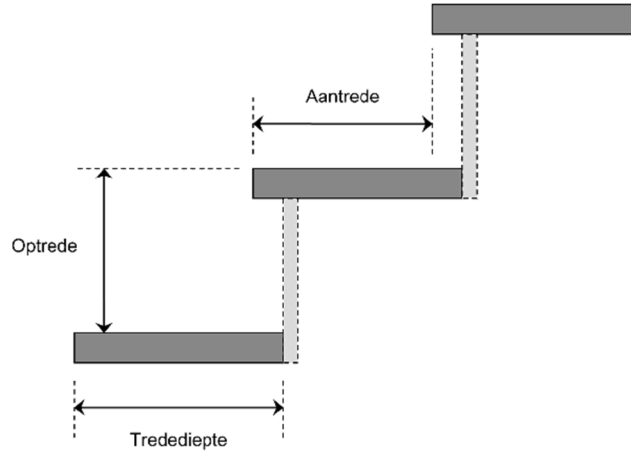
3.6. Automatisch werkende deuren mogen gebruikt worden, mits zij, bij het uitvallen van de elektrische stroom of een ander defect, vanzelf of op een eenvoudige wijze manueel in open stand (kunnen) worden gebracht.

3.7. Als de inrichting op bovenverdiepingen of in kelderverdiepingen lokalen heeft waar het publiek komt, moeten vaste trappen naar deze lokalen leiden.

De trappen hebben volgende kenmerken:

- een maximum hellingshoek van 45°;
- een aantrede van minimum 18 cm;
- een optrede van maximum 20 cm;
- een stevige leuning, open zijden zonder leuning zijn niet toegelaten;
- slipvrije treden;
- veilig en vlot begaanbaar.

Toelichting:

OPTREDE EN AANTREDE VAN TRAPPEN MET MAXIMALE HELLINGSHOEK
Politiereglement PTI 45° en KB Basisnormen 37°

		Aantrede [cm]												
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Optrede [cm]	10	30,5	29,1	27,8	26,6	25,5	24,4	23,5	22,6	21,8	21,0	20,3	19,7	19,0
	11	32,9	31,4	30,1	28,8	27,6	26,6	25,6	24,6	23,7	22,9	22,2	21,4	20,8
	12	35,2	33,7	32,3	31,0	29,7	28,6	27,6	26,6	25,6	24,8	24,0	23,2	22,5
	13	37,4	35,8	34,4	33,0	31,8	30,6	29,5	28,4	27,5	26,6	25,7	24,9	24,1
	14	39,5	37,9	36,4	35,0	33,7	32,5	31,3	30,3	29,2	28,3	27,4	26,6	25,8
	15	41,4	39,8	38,3	36,9	35,5	34,3	33,1	32,0	31,0	30,0	29,1	28,2	27,3
	16	43,3	41,6	40,1	38,7	37,3	36,0	34,8	33,7	32,6	31,6	30,7	29,7	28,9
	17	45,0	43,4	41,8	40,4	39,0	37,7	36,5	35,3	34,2	33,2	32,2	31,3	30,4
	18	46,6	45,0	43,5	42,0	40,6	39,3	38,0	36,9	35,8	34,7	33,7	32,7	31,8
	19	48,2	46,5	45,0	43,5	42,1	40,8	39,6	38,4	37,2	36,2	35,1	34,2	33,2
	20	49,6	48,0	46,5	45,0	43,6	42,3	41,0	39,8	38,7	37,6	36,5	35,5	34,6
	21	51,0	49,4	47,9	46,4	45,0	43,7	42,4	41,2	40,0	38,9	37,9	36,9	35,9
	22	52,3	50,7	49,2	47,7	46,3	45,0	43,7	42,5	41,3	40,2	39,2	38,2	37,2

- Niet toegelaten voor het PTI en het KB basisnormen
- Toegelaten voor het PTI
Niet toegelaten voor het KB Basisnormen
- Toegelaten voor het PTI en het KB Basisnormen

4. ONSTRUCTIEVOORSCHRIFTEN VOOR TECHNISCHE RUIMTEN

- 4.1. In lokalen met een centrale verwarmingsinstallatie en/of installatie voor warmwaterproductie moeten alle nodige veiligheidsmaatregelen worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand te voorkomen. In de omgeving van de installatie dient alles wat het brandrisico verhoogt, te worden geweerd.

Installaties met een nominaal vermogen vanaf 70 kW dienen in een technisch lokaal met wanden EI 60 en zelfsluitende deuren EI₁ 30 te worden ondergebracht.

Elektriciteits- en gastellers en/of afsluiters moeten steeds gemakkelijk bereikbaar blijven.

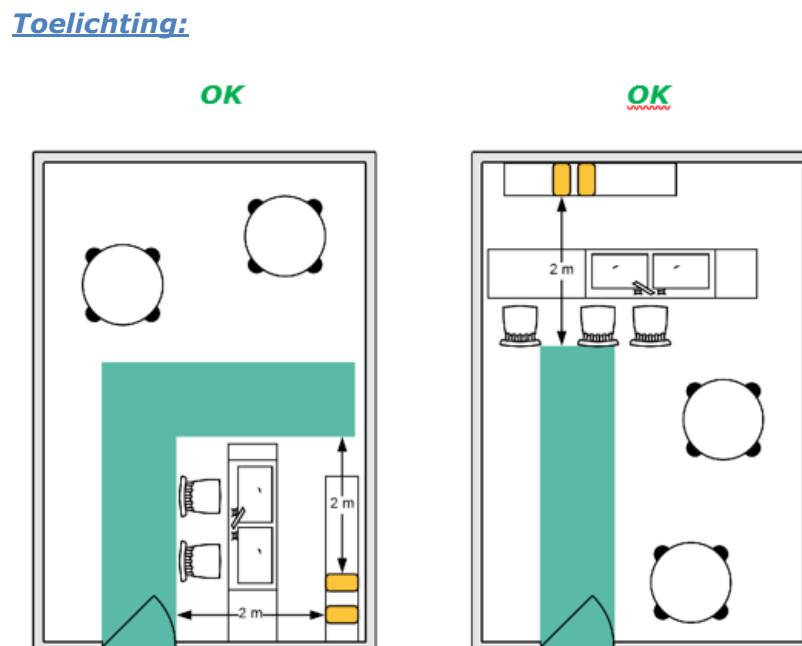
Toelichting:

D.w.z. dat er binnen een zone van 1 m rond de installatie niets mag opgeslagen worden.

- 4.2. Kookgelegenheden

- 4.2.1. Geen specifieke voorschriften voor kitchenettes.

- 4.2.2. Frituurtoestellen bevinden zich op minstens 2 m van een evacuatiweg of zijn uitgerust met een vaste automatische blusinstallatie, welke gekoppeld is aan een mechanisme dat de toevoer van energie naar het toestel onderbreekt bij het in werking treden van de blusinstallatie.

- 4.2.3. Beperkt bakken en braden aan tafel alsook flamberen aan tafel in de publiek toegankelijke gedeelten zijn enkel toegestaan onder volgende voorwaarden:
- de toestellen hebben een CE-label;
  - de energietoevoer kan per tafel onderbroken worden;
  - de toestellen kunnen bij gebruik of bij het omstoten geen brand veroorzaken.

De installatie van de toestellen dient te voldoen aan de reglementaire voorschriften en de regels van goed vakmanschap.

Toelichting:

Met 'beperkt bakken en braden aan tafel' wordt bedoeld het bereiden van maaltijden of delen ervan die enkel bedoeld zijn voor de gasten aan die tafel. Er mogen geen maaltijden voor heel de inrichting worden klaargemaakt.

5. UITRUSTING VAN DE GEBOUWEN

5.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen

- 5.1.1. Verwarmingstoestellen met verbranding, moeten voorzien zijn van een voldoende rookgasafvoer.
- 5.1.2. Verplaatsbare verwarmingstoestellen voor stralingswarmte en recipiënten met vloeibare brandstoffen zijn niet toegestaan in lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek.
- 5.1.3. Open haarden of open vuren zijn enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling.

5.2. Verplaatsbare gasflessen voor brandbaar gas

Gasflessen voor brandbaar gas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in open lucht of in een doelmatig verlucht en uitsluitend voor dit gebruik bestemd lokaal geplaatst worden. Dit lokaal heeft wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.

Gasflessen voor brandbare gassen zijn steeds verboden in kelders.

Toelichting:

- *Gasflessen voor brandbaar gas mogen niet in publiek toegankelijke ruimten geplaatst worden (hiermee worden zowel volle als lege flessen bedoeld).*
- *Gasflessen (CO₂) in functie van de tapinstallatie of andere gasflessen met onbrandbaar gas vallen niet onder bovenstaande bepalingen.*

5.3. Andere brandstofvoorraden worden opgeslagen buiten het publiek toegankelijke gedeelte.

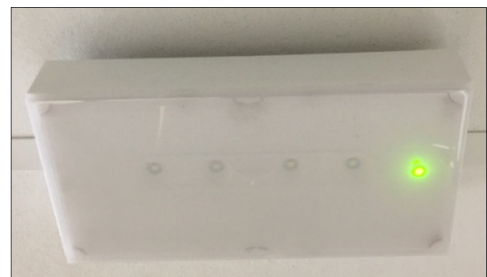
5.4. Verlichting en elektrische installaties

- 5.4.1. De lokalen moeten behoorlijk verlicht kunnen worden. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.
- 5.4.2. De inrichting moet voorzien worden van veiligheidsverlichting, die onmiddellijk en automatisch begint te werken als de stroom uitvalt. Er moet voldoende veiligheidsverlichting zijn, die ook sterk genoeg verlicht, om een vlotte ontruiming te verzekeren. De veiligheidsverlichting moet minstens één uur zonder onderbreking kunnen functioneren.

Toelichting:

Veiligheidsverlichting moet minimaal aangebracht worden zodat elke uitgangsdeur, de evacuatiewegen (gangen en trappen) en de brandbestrijdingsmiddelen zichtbaar zijn en is aanwezig in alle publiek toegankelijke lokalen.

Ook vanuit opslagruimte of technische lokalen in kelders, ... moet veilig kunnen geëvacueerd worden en is dus veiligheidsverlichting vereist.

5.5. Signalisatie

Het volgnummer van elke bouwlaag wordt duidelijk aangebracht op de overlopen en in de vluchtruimten bij trappenhuizen en liften.

De plaats van elke uitgang, evenals de richting van de wegen, uitgangswegen en trappen die naar deze uitgangen leiden, dienen te worden aangeduid door pictogrammen zoals opgenomen in bijlage 4.

De zichtbaarheid van de pictogrammen wordt verzekerd, zowel door de normale verlichting als door de veiligheidsverlichting.

Toelichting:

- *Op de evacuatiweg(en), aan de uitgang(en) en nooduitgang(en) moet er signalisatie zijn aangebracht;*
- *Vanuit elk punt in de inrichting moet er minimum 1 aanduiding naar de evacuatiweg(en), uitgang(en) of nooduitgang(en) zichtbaar zijn;*
- *De aanduiding van de (nood)uitgangen, evacuatiwegen en brandbestrijdingsmiddelen dient te gebeuren volgens het Koninklijk Besluit van 17 juni 1997 betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk of volgens NEN-EN-ISO 7010 betreffende grafische symbolen – veiligheidskleuren en –tekens – geregistreerde veiligheidstekens;*
- *De pictogrammen dienen op een passende hoogte te worden geplaatst en op dergelijke wijze dat ze zichtbaar zijn vanuit elk punt van de inrichting. De grootte van de pictogrammen is aangepast aan de inrichting. De kleinste zijde meet minimum 10cm.*

5.6. Brandbestrijdingsmiddelen

5.6.1. De exploitant moet voldoende brandbestrijdingsmiddelen aanbrengen, aangepast aan de omstandigheden.

Het brandbestrijdingsmaterieel moet goed worden onderhouden, beschermd zijn tegen vorst en corrosie, op doeltreffende wijze gesignaleerd worden met pictogrammen (zoals opgenomen in bijlage 4), gemakkelijk bereikbaar opgehangen en oordeelkundig verdeeld zijn. Het moet te allen tijde onmiddellijk in werking kunnen worden gebracht.

Draagbare of mobiele brandblussers :

- Deze toestellen dienen over de oppervlakte toegankelijk voor het publiek te worden verdeeld;
- De aard en de plaats worden bepaald in akkoord met de brandweerdiensten.

- 5.6.2. In de inrichtingen toegankelijk voor publiek moeten brandblussers conform EN 3 met minimaal 1 bluseenheid (bijvoorbeeld 6 kg ABC-poeder of 6 L water/schuim) doelmatig verdeeld worden in het gebouw;
- Minimum één bluseenheid per 150 m² vloeroppervlakte;
  - Minimum één bluseenheid per bouwlaag.

Toelichting:

Bij voorkeur worden schuimbrandblussers aanbevolen met het BENOR-label.

- 5.6.3. Bij kookvoorzieningen moet een voldoende groot branddeken, conform EN 1869, opgehangen zijn.

- 5.7. Manueel alarmsysteem
Niet van toepassing

6. ORGANISATIE

6.1. In elke publiek toegankelijke inrichting dient een veiligheidsregister permanent ter inzage te liggen voor de bevoegde instanties, alsook voor de personen die hiertoe door de burgemeester werden gemachtigd. Dit register bevat informatie over veiligheidsvoorschriften en vergunningen, waaronder (indien van toepassing):

- brandveiligheidsverslag en -attest;
- exploitatievergunning;
- aantal toegelaten personen;
- verslagen en/of attesten van de periodieke controles;
- opleidingen personeel;
- verzekeringspolis objectieve aansprakelijkheid in geval van brand en ontploffing.

Toelichting:

Voor het veiligheidsregister is een template beschikbaar op de website van hulpverleningszone Rivierenland.

Onder 'permanent ter inzage liggen' kan ook het elektronisch raadplegen van het veiligheidsregister begrepen worden.

De bepalingen van hoofdstuk II van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen, zijn van toepassing op de volgende categorieën van inrichtingen:

1. *de dancings, discotheken en alle openbare gelegenheden waar gedanst wordt;*
2. *de restaurants, frituren en drankgelegenheden, wanneer de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 50 m² bedraagt;*
3. *de hotels en de motels met ten minste 4 kamers, die ten minste 10 klanten kunnen ontvangen;*
4. *de kleinhandelwinkels waarvan de verkooppriimte en de aanpalende opslagruimte een totale oppervlakte van ten minste 1000 m² hebben;*
5. *de jeugdherbergen;*
6. *de artistieke cabarets en de circussen;*
7. *de bioscopen en theaters;*
8. *de casino's;*
9. *de culturele centra;*
10. *de polyvalente zalen, voor onder meer voorstellingen, openbare vergaderingen en sportmanifestaties;*
11. *de sportzalen;*
12. *de schietstanden;*
13. *de stadions;*
14. *de handelsbeurzen en de tentoonstellingszalen;*
15. *de gesloten kermisinstallaties waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 100 m² bedraagt;*
16. *de opblaasbare structuren;*

17. *de handelsingalerijen waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte gelijk is aan of groter dan 1000 m²;*
18. *de pretparken;*
19. *de ziekenhuizen en de verzorgingsinstellingen;*
20. *de serviceflatgebouwen, de woningcomplexen met dienstverlening en de rusthuizen voor bejaarden;*
21. *de inrichtingen voor onderwijs en beroepsopleiding;*
22. *de kantoorgebouwen waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 500 m² bedraagt;*
23. *de stations, het geheel van de metro-installaties en de luchthavens;*
24. *de gebouwen voor de uitoefening van erediensten, waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 1000 m² bedraagt;*
25. *de gebouwen van de hoven en rechtbanken.*

- 6.2. Al het personeel moet ingelicht zijn over de gevaren van brand in de publiek toegankelijke inrichting, over het gebruik van de brandbestrijdingsmiddelen en over de ontruiming van de inrichting.

Toelichting:

- *Gevaren van brand:*
  - *de waarschijnlijkheid van de gelijktijdige aanwezigheid van een brandstof, een oxidatiemiddel en een ontstekingsbron, noodzakelijk voor het ontstaan van een brand;*
  - *de aard van de activiteiten;*
  - *de grootte van de onderneming of inrichting;*
  - *het aantal personen dat aanwezig kan zijn;*
  - *de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen van personen;*
  - *de ligging en de bestemming van de lokalen;*
  - *de aanwezigheid van lokalen met andere bestemming aangrenzend aan de PTI.*
- *Gebruik van de brandbestrijdingsmiddelen:*
  - *kennis werking brandbestrijdingsmiddelen;*
  - *kennis locatie brandbestrijdingsmiddelen.*
- *Ontruiming van de inrichting:*
  - *kennis van de evacuatiewegen;*
  - *kennis locatie middelen voor melding, waarschuwing en alarm;*
  - *verwittigen (mondeling of via evacuatiealarm) van de aanwezigen bij ontdekking van brand/rook;*
  - *sluiten van deuren en ramen;*
  - *verlaten van het gebouw via een veilige route;*
  - *geen gebruik maken van de lift;*
  - *naar de verzamelplaats gaan, er blijven en wachten op instructies.*

- 6.3. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis (leeg verpakkingsmateriaal, palletten, papierresten,...), afgedankte voorwerpen of producten worden opgeslagen.

- 6.4. Het beperkt aanbrengen van sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen, is

enkel toegelaten mits ze stabiel opgesteld staan. Ze moeten op minstens een halve meter worden geplaatst van elk brandbaar materiaal.

Fakkels, olielampen, tuinkaarsen ... zijn niet toegelaten.

- 6.5. De plaatsing van brandwerende deuren dient te gebeuren volgens de regels van goed vakmanschap (volgens plaatsingsinstructies van de fabrikant of van het WTCB).

Toelichting:

Bij voorkeur zijn er plaatsingsattesten van een gecertificeerde plaatser van branddeuren beschikbaar.

- 6.6. De verantwoordelijke moet volgende installaties periodiek laten nazien:

Installatie	Controleorgaan	Periodiciteit
Elektrische laagspanningsinstallaties (incl. veiligheidsverlichting)	EO	5-jaarlijks
Elektrische hoogspanningsinstallaties	EO	jaarlijks
Veiligheidsverlichting – goede werking	BP	6-maandelijks
Liftinstallatie (Personenlift)	EDTC	3-maandelijks (niet gecertificeerd) 6-maandelijks (gecertificeerde firma volgens ISO 9001)
Verwarmingsinstallatie met vaste en vloeibare brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	jaarlijks
Verwarmingsinstallatie met gasvormige brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	2-jaarlijks
Algemene branddetectie-installatie – goede werking (inclusief sturingen zoals zelfsluitende deuren, ...)	BT	jaarlijks
Brandbestrijdingsmiddelen (brandblussers /automatische blusinstallatie)	BT	jaarlijks
Gasinstallatie (de gasmeter(s), de binnenleidingen en de gebruikstoestellen → dichtheidsproef)	BT	4-jaarlijks

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

1. GKI: geaccrediteerd keuringsinstantie, waaronder;
  - EO: erkend organisme (elektrische installaties);
  - EDTC: externe dienst voor technische controle (liften);
2. BT: bevoegde technicus;
3. BP: bevoegd persoon.

Toelichting:

- *Elektrische laagspanningsinstallaties: bij de 5-jaarlijkse controle dient ook de veiligheidsverlichting door een erkend organisme nagezien te worden;*
- *Elektrische hoogspanningsinstallaties: hierbij hoort ook de neonverlichting;*
- *Veiligheidsverlichting: de 6-maandelijkse controle van de 'goede werking' dient aanwezig te zijn in het veiligheidsregister;*
- *Verwarmingsinstallatie: dit geldt zowel voor de individuele als voor de centrale verwarmingsinstallaties en omvat het nazicht van stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen alsook voor de aanmaak van warm water;*
- *Alle aanwezige (brandveiligheids-)installaties moeten periodiek gekeurd worden.*

Aan de opmerkingen gemaakt tijdens de controle, moet de exploitant onmiddellijk het passend gevolg geven.

BIJLAGE 3 – CATEGORIE 3 (AANTAL PERSONEN ≥50 PERSONEN)

1. COMPARTIMENTERING EN BOUWELEMENTEN

- 1.1. De publiek toegankelijke inrichtingen dienen gecompartmenteerd te worden t.o.v. de overige delen van het gebouw met wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.

Toelichting:

Compartmentering:

- *Scheidingen met derden moeten wel de vereiste brandweerstand hebben.*
- *De publiek toegankelijke inrichting wordt in zijn totaliteit bedoeld, inclusief aanhorigheden (zoals bv. het privé-woongedeelte van de exploitant);*
- *Doorvoeringen doorheen wanden van leidingen voor vloeistoffen, gassen of elektriciteit en de uitzetvoegen van wanden mogen de vereiste brandweerstand van de bouwelementen niet negatief beïnvloeden.*

- 1.2. Aanhorigheden met hoog brandrisico dienen gecompartmenteerd te worden t.o.v. de publiek toegankelijke ruimte door wanden die EI 60 hebben en zelfsluitende deuren EI₁ 30.

Toelichting:

Hoog brandrisico o.a.:

- *Stookplaatsen vanaf 70 kW.*
- *Lokalen van de 1ste en 2de groep van het ARAB.*

- 1.3. Bij gebruik van nieuwe of toegevoegde bouwelementen dienen deze te voldoen aan de eisen van de basisnormen inzake weerstand tegen brand.

2. VOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE BOUWMATERIALEN EN VERSIERINGEN

2.1. Brandbare materialen

Gemakkelijk brandbare materialen, evenals gemakkelijk brandbare textiel- en kunststoffen, mogen noch als versiering noch als zichtbaar bouw materiaal voor wanden en (valse) plafonds aangewend worden.

Toelichting:

- *Gemakkelijk brandbare materialen: bv. rietmatten, stro, karton, boomschors, papier, piepschuim; Versiering: de normale, functionele stoffering zoals gordijnen en overgordijnen aan ramen, vaste muurbekleding, tafellinnen, vloerbekleding, e.d. hoort hier niet bij.*

2.2. Horizontaal aangebrachte doeken

Horizontaal aangebrachte doeken zijn verboden.

Toelichting:

Bovenop deze doeken kan zich stof ophopen, ze kunnen naar beneden vallen en ze zijn gevaarlijk bij brandvoortplanting.

2.3. Verticaal hangende doeken

Verticaal hangende doeken zijn toegestaan aan de (nood)uitgangen mits de (nood)uitgangen duidelijk aangegeven blijven door veiligheidssignalisatie en -verlichting.

Toelichting:

Ze mogen de uitgangen of nooduitgangen niet aan het zicht onttrekken, daarom is een duidelijke veiligheidssignalisatie en -verlichting noodzakelijk bovenop of boven deze doeken. Podiumdoeken en doeken die een tochtsas vormen, dienen over een bewijs van verbeterd brandgedrag te beschikken.

2.4. Bij gebruik van nieuwe of toegevoegde bouwmaterialen dienen deze te voldoen aan de eisen van de basisnormen inzake reactie bij brand.

3. VOORSCHRIFTEN VOOR DE EVACUATIEWEGEN, UITGANGEN EN TRAPPEN

- 3.1. Op basis van het aantal toegelaten personen moeten de uitgangen, evacuatiewegen en trappen voldoen aan de bepalingen van B.3.3.
- 3.2. Deuren dienen snel en gemakkelijk te kunnen worden geopend.
- 3.3. Het is verboden om het even welke voorwerpen die de doorgangen kunnen belemmeren of de breedte ervan verminderen, te plaatsen in de uitgangen en wegen die naar die uitgangen leiden.
- 3.4. Glazen wanden en de vleugels van glazen deuren moeten op ooghoogte een opvallend merkteken dragen.

Toelichting:

Op deze manier kan bij een snelle evacuatie direct opgemerkt worden of er een deur aanwezig is die zich in gesloten toestand bevindt.

- 3.5. Alle nodige uitgangen moeten in de vluchtzin opendraaien of automatisch openen.

In volgende gevallen mogen uitgangen uitzonderlijk naar binnen draaien indien minstens twee uitgangen beschikbaar zijn die voldoen aan de vereisten in punt 3.9.:

- PTI's voor maximum 99 personen waarbij enkel de exploitant wijzigt;
- PTI's voor maximum 99 personen waarbij de verbouwingen geen betrekking hebben op de uitgangen.

De deuren moeten in dit geval voorzien zijn van een duidelijk leesbaar opschrift "TREKKEN".

Toelichting:

- *Ook de binnendeuren die door 50 personen of meer gebruikt worden, moeten aan dit artikel voldoen.*
- *De uitzondering tot 99 pers. geldt ook voor bestaande inrichtingen waarbij er geen wijzigingen zijn.*

Automatisch werkende deuren mogen gebruikt worden, mits zij, bij het uitvallen van de elektrische stroom of een ander defect, vanzelf openen of ze eenvoudig manueel kunnen opendraaien in de vluchtzin.

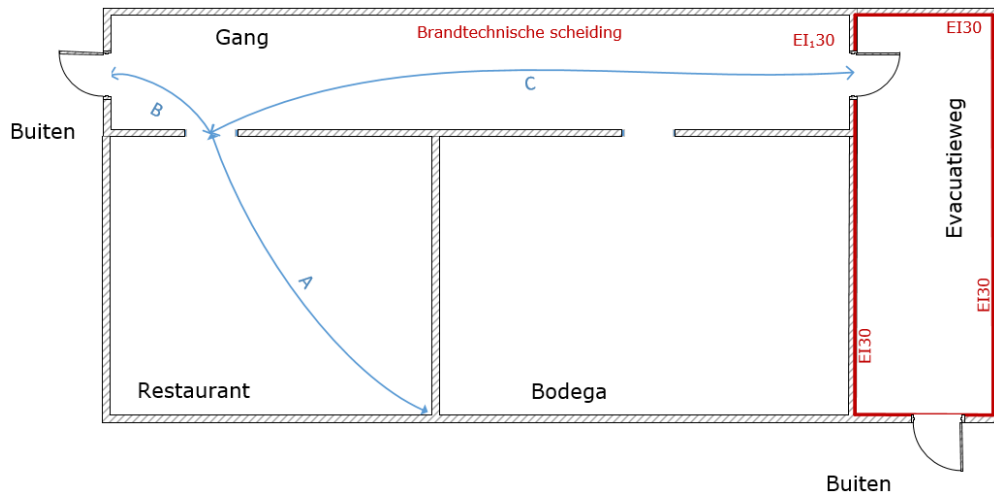
- 3.6. Geen enkel punt van de publiek toegankelijke ruimte mag verder liggen dan
- 45 meter van een eerste uitgang;
  - 80 meter van een tweede uitgang (*indien een tweede uitgang nodig is*).

Toelichting:

Bv. publiek toegankelijke inrichting waarin zich 2 lokalen bevinden (bv. restaurant en bodega) heeft 2 uitgangen.

Afstand A+B mag niet meer dan 45 meter zijn omdat dit de maximum afstand is tot de eerste (dichtst bijgelegen) uitgang.

Afstand A+C mag niet meer dan 80 meter zijn omdat dit de maximum afstand is tot de tweede uitgang.

Bij trappen die niet brandwerend omsloten zijn, wordt de hoogte tussen de bouwlagen met 2,5 vermenigvuldigd voor het bepalen van de loopafstand (afstand die moet afgelegd worden om aan uitgang te geraken).

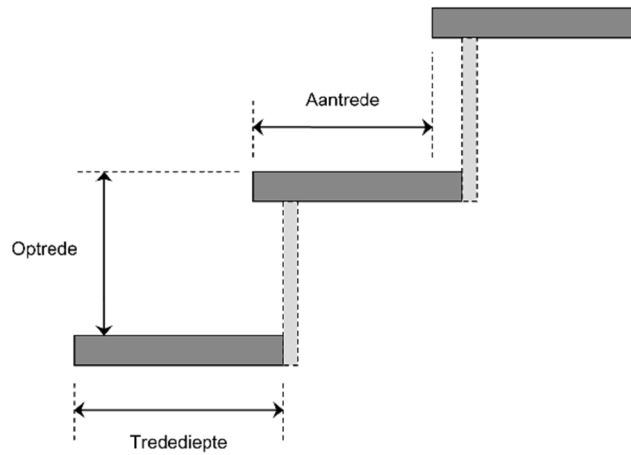
- 3.7. Alle uitgangen en nooduitgangen moeten bij aanwezigheid van publiek steeds onmiddellijk bruikbaar zijn en een snelle en gemakkelijke ontruiming van de aanwezigen mogelijk maken.
- 3.8. Uitgangen met één van volgende kenmerken worden aanvaard:
- Ze geven rechtstreeks uit op de openbare weg of op een hiermee gelijkgestelde veilige plaats;
  - Ze verlopen via een evacuatieweg met wanden EI 30 en ze zijn voorzien van deuren EI₁ 30.
- 3.9. Als de inrichting op bovenverdiepingen of in kelderverdiepingen lokalen heeft waar het publiek komt, moeten vaste trappen naar deze lokalen leiden.

De trappen hebben volgende kenmerken:

- een maximum hellingshoek van 45°;
- een aantrede van minimum 18 cm;
- een optrede van maximum 20 cm;
- een stevige leuning, open zijden zonder leuningen zijn niet toegelaten;
- slipvrije treden;
- veilig en vlot begaanbaar.

Toelichting:

**OPTREDE EN AANTREDE VAN TRAPPEN MET MAXIMALE HELLINGSHOEK
Politiereglement PTI 45° en KB Basisnormen 37°**

		Aantrede [cm]												
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Optrede [cm]	10	30,5	29,1	27,8	26,6	25,5	24,4	23,5	22,6	21,8	21,0	20,3	19,7	19,0
	11	32,9	31,4	30,1	28,8	27,6	26,6	25,6	24,6	23,7	22,9	22,2	21,4	20,8
	12	35,2	33,7	32,3	31,0	29,7	28,6	27,6	26,6	25,6	24,8	24,0	23,2	22,5
	13	37,4	35,8	34,4	33,0	31,8	30,6	29,5	28,4	27,5	26,6	25,7	24,9	24,1
	14	39,5	37,9	36,4	35,0	33,7	32,5	31,3	30,3	29,2	28,3	27,4	26,6	25,8
	15	41,4	39,8	38,3	36,9	35,5	34,3	33,1	32,0	31,0	30,0	29,1	28,2	27,3
	16	43,3	41,6	40,1	38,7	37,3	36,0	34,8	33,7	32,6	31,6	30,7	29,7	28,9
	17	45,0	43,4	41,8	40,4	39,0	37,7	36,5	35,3	34,2	33,2	32,2	31,3	30,4
	18	46,6	45,0	43,5	42,0	40,6	39,3	38,0	36,9	35,8	34,7	33,7	32,7	31,8
	19	48,2	46,5	45,0	43,5	42,1	40,8	39,6	38,4	37,2	36,2	35,1	34,2	33,2
	20	49,6	48,0	46,5	45,0	43,6	42,3	41,0	39,8	38,7	37,6	36,5	35,5	34,6
	21	51,0	49,4	47,9	46,4	45,0	43,7	42,4	41,2	40,0	38,9	37,9	36,9	35,9
	22	52,3	50,7	49,2	47,7	46,3	45,0	43,7	42,5	41,3	40,2	39,2	38,2	37,2

- Niet toegelaten voor het PTI en het KB basisnormen
- Toegelaten voor het PTI
Niet toegelaten voor het KB Basisnormen
- Toegelaten voor het PTI en het KB Basisnormen

4. CONSTRUCTIEVOORSCHRIFTEN VOOR TECHNISCHE RUITEN EN KEUKEN

4.1. Lokalen met verwarmingsinstallatie en brandstofvoorzieningen

- 4.1.1. In verband met de verwarmingsinstallatie moeten alle nodige veiligheidsmaatregelen worden genomen om oververhitting, ontploffing en brand te voorkomen. In de omgeving van de installatie dient alles wat het brandrisico verhoogt, te worden geweerd.

Elektriciteits- en gastellers en/of afsluiters moeten steeds gemakkelijk bereikbaar blijven.

Toelichting:

D.w.z. dat er binnen een zone van 1 m rond de installatie niets mag opgeslagen worden.

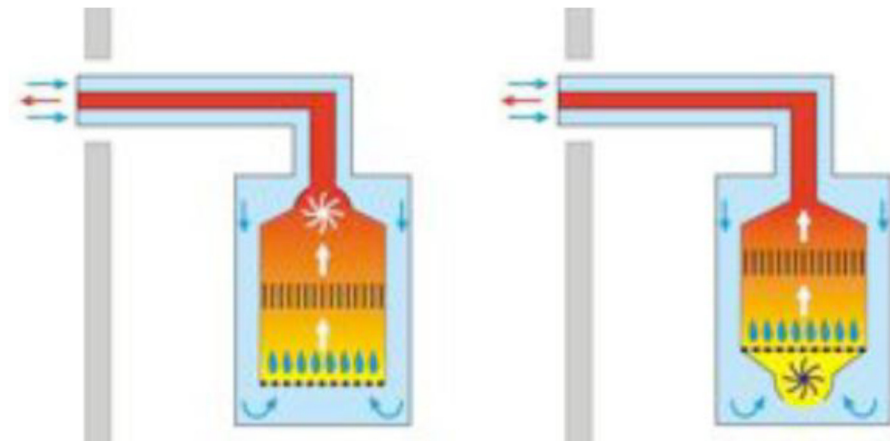
- 4.1.2. Een nieuwe centrale verwarmingsinstallatie en/of installatie voor warmwaterproductie met een nominaal vermogen groter dan 30 kW moet ingericht worden in een technisch lokaal met wanden EI 60 en zelfsluitende deuren EI₁ 30.

Uitzondering: voor installaties met een nominaal vermogen groter dan 30 kW en kleiner dan 70 kW geldt dit niet als er in deze lokalen slechts installaties op gas met gesloten verbrandingsruimte met mechanische trek opgesteld zijn.

Installaties met een nominaal vermogen vanaf 70 kW dienen altijd in een technisch lokaal met wanden EI 60 en zelfsluitende deuren EI₁ 30 te worden ondergebracht.

Toelichting:

Onderstaande figuren geven weer wat er wordt verstaan onder mechanische trek. Er is een ventilator aanwezig in het verbrandingstoestel.

- 4.1.3. De brandstoffenvoorraad moet in een afzonderlijk en goed verlucht lokaal worden geïnstalleerd. Dat lokaal moet voorzien zijn van wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.
- 4.1.4. De toevoerleiding tussen het lokaal waarin de brandstoffenvoorraad staat en de stookplaats moet stevig bevestigd en uit metaal vervaardigd zijn. Deze leiding moet minstens één afsluitkraan hebben op een veilige en gemakkelijk bereikbare plaats.
- 4.1.5. Op de gastoevoerleiding dient buiten het gebouw een afsluiter aangebracht te worden en de plaats hiervan dient duidelijk zichtbaar te zijn op de gevel.

Toelichting:

De gasafsluiter en de signalisatie ervan dienen aangevraagd te worden bij de gasleverancier.

- 4.2. Kookgelegenheden
- 4.2.1. Geen specifieke voorschriften voor kitchenettes.
- 4.2.2. Keukens hebben wanden EI 60 en deuren EI₁ 30 **of** de bak-, braad- en frituurtoestellen zijn uitgerust met een vaste automatische blusinstallatie, welke gekoppeld is aan een mechanisme dat de toevoer van energie naar het toestel onderbreekt bij het in werking treden van de blusinstallatie.

Toelichting:

Alle buiten dienst gestelde (kook)toestellen moeten verwijderd worden uit de keuken en hun eventuele gastoevoerleidingen moeten afgesloten worden met een metalen geschroefde stop of dop.

"Onderbreken van toevoer van energie" omvat zowel de elektrische aansluiting van een toestel als de gastoevoer naar een toestel.

De branddeuren die aan een keuken vereist zijn, moeten bij brand hun functie vervullen. Hiervoor moeten ze zelfsluitend of bij brand zelfsluitend worden uitgevoerd OF moeten er organisatorische maatregelen zijn die een gesloten deur bij brand garanderen.

- 4.2.3. Gesloten elektrische ovens zijn toegelaten in een publiek toegankelijke ruimte van winkels als ze zodanig geplaatst zijn dat ze niet kunnen omgestoten worden en opgesteld worden op voldoende afstand (minstens 100 cm) van brandbare materialen.

Toelichting:

bv. in een winkel staat een gesloten elektrische bakoven. Dit is toegelaten als deze zodanig opgesteld is dat hij niet kan omgestoten worden en deze zich op minstens 100 cm bevindt van brandbare materialen.

- 4.2.4. Beperkt bakken en braden aan tafel alsook flamberen aan tafel in de publiek toegankelijke gedeelten zijn enkel toegestaan onder volgende voorwaarden:
- de toestellen hebben een CE-label;
  - de energietoevoer kan per tafel onderbroken worden;
  - de toestellen kunnen bij gebruik of bij het omstoten geen brand veroorzaken.

De installatie van de toestellen dient te voldoen aan de reglementaire voorschriften en de regels van goed vakmanschap

Toelichting:

Met 'beperkt bakken en braden aan tafel' wordt bedoeld het bereiden van maaltijden of delen ervan die enkel bedoeld zijn voor de gasten aan die tafel. Er mogen geen maaltijden voor heel de inrichting worden klaargemaakt.

5. UITRUSTING VAN DE GEBOUWEN

5.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen

- 5.1.1. Een verwarmingsinstallatie moet geïnstalleerd zijn volgens de regels van goed vakmanschap.
- 5.1.2. Verwarmingstoestellen met verbranding, moeten voorzien zijn van een voldoende rookgasafvoer.
- 5.1.3. Verplaatsbare verwarmingstoestellen voor stralingswarmte en recipiënten met vloeibare brandstoffen zijn niet toegelaten in lokalen die toegankelijk zijn voor het publiek.
- 5.1.4. Open haarden of open vuren zijn enkel toegelaten in een vuurvaste en stabiele opstelling.

5.2. Verplaatsbare gasflessen voor brandbaar gas

Gasflessen voor brandbaar gas, zowel voor opslag als voor gebruik, mogen enkel in open lucht of in een doelmatig verlucht en uitsluitend voor dit gebruik bestemd lokaal geplaatst worden. Dit lokaal heeft wanden EI 60 en deuren EI₁ 30.

Gasflessen voor brandbare gassen zijn steeds verboden in kelders.

Toelichting:

- *Gasflessen voor brandbaar gas mogen niet in publiek toegankelijke ruimten geplaatst worden (hiermee worden zowel volle als lege flessen bedoeld).*
- *Gasflessen (CO₂) in functie van de tapinstallatie of andere gasflessen met onbrandbaar gas vallen niet onder bovenstaande bepalingen.*

5.3. Andere brandstofvoorraden worden opgeslagen buiten het publiek toegankelijke gedeelte.

5.4. Verlichting en elektrische installaties

- 5.4.1. De lokalen moeten behoorlijk verlicht kunnen worden. Alleen elektriciteit is toegelaten als kunstmatige verlichtingsbron.

Toelichting:

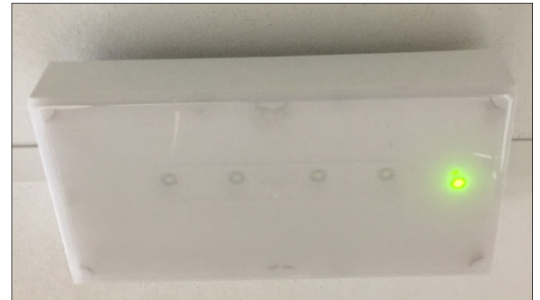
Op de ganse vluchtroute (zelfs in open lucht) is kunstmatige verlichting vereist (bv. eventueel met bewegingssensor).

- 5.4.2. De inrichting moet voorzien worden van veiligheidsverlichting, die onmiddellijk en automatisch begint te werken als de stroom uitvalt. Er moet voldoende veiligheidsverlichting zijn, die ook sterk genoeg verlicht, om een vlotte ontruiming te verzekeren. De veiligheidsverlichting moet minstens één uur zonder onderbreking kunnen functioneren.

Toelichting:

Veiligheidsverlichting moet minimaal aangebracht worden zodat elke uitgang deur, de evacuatiewegen (gangen en trappen) en de brandbestrijdingsmiddelen zichtbaar zijn en is aanwezig in alle publiek toegankelijke lokalen.

Ook vanuit opslagruimte of technische lokalen in kelders, ... moet veilig kunnen geëvacueerd worden en is dus veiligheidsverlichting vereist.

5.5. Signalisatie

Het volgnummer van elke bouwlaag wordt duidelijk aangebracht op de overlopen en in de vluchtruimten bij trappenhuizen en liften.

De plaats van elke uitgang, evenals de richting van de wegen, uitgangswegen en trappen die naar deze uitgangen leiden, dienen te worden aangeduid door pictogrammen zoals opgenomen in bijlage 4.

De zichtbaarheid van de pictogrammen wordt verzekerd zowel door de normale verlichting als door de veiligheidsverlichting.

Toelichting:

- *Op de evacuatieweg(en), aan de uitgang(en) en nooduitgang(en) moet er signalisatie zijn aangebracht;*
- *Vanuit elk punt in de inrichting moet er minimum 1 aanduiding naar de evacuatieweg(en), uitgang(en) of nooduitgang(en) zichtbaar zijn;*
- *De aanduiding van de (nood)uitgangen, evacuatiewegen en brandbestrijdingsmiddelen dient te gebeuren volgens het Koninklijk Besluit van 17 juni 1997 betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk of volgens NEN-EN-ISO 7010 betreffende grafische symbolen – veiligheidskleuren en –tekens – geregistreerde veiligheidstekens;*
- *De pictogrammen dienen op een passende hoogte te worden geplaatst en op dergelijke wijze dat ze zichtbaar zijn vanuit elk punt van de inrichting. De kleinste zijde meet minimum 10cm.*

5.6. Brandbestrijdingsmiddelen

- 5.6.1. De exploitant moet voldoende brandbestrijdingsmiddelen aanbrengen, aangepast aan de omstandigheden.

Het brandbestrijdingsmaterieel moet goed worden onderhouden, beschermd zijn tegen vorst en corrosie, op doeltreffende wijze gesignaleerd worden met pictogrammen (zoals opgenomen in bijlage 4), gemakkelijk bereikbaar opgehangen en oordeelkundig verdeeld zijn. Het moet te allen tijde onmiddellijk in werking kunnen worden gebracht.

Draagbare of mobiele brandblussers :

- Deze toestellen dienen over de oppervlakte toegankelijk voor het publiek te worden verdeeld;
- De aard en de plaats worden bepaald in akkoord met de brandweerdiensten.

- 5.6.2. In de inrichtingen toegankelijk voor publiek moeten brandblussers conform EN 3 met minimaal 1 bluseenheid (bijvoorbeeld 6 kg ABC-poeder of 6 L water/schuim) doelmatig verdeeld worden in het gebouw;

- Minimum één bluseenheid per 150 m² vloeroppervlakte;
- Minimum één bluseenheid per bouwlaag.

Toelichting:

Bij voorkeur worden schuimbrandblussers aanbevolen met het BENOR-label.

- 5.6.3. In de publiek toegankelijke inrichtingen met een totaal voor publiek toegankelijke oppervlakte groter dan 1000 m², dienen muurhaspels met axiale voeding geplaatst te worden. Ieder punt van de publiek toegankelijke ruimte kan bereikt worden met de waterstraal van de haspelslang (rekening houdende met inrichting, meubilair en eventuele obstakels).

De muurhaspels worden zonder voorafgaande bediening gevoed met water onder druk. De leidingen voor bluswater dienen vervaardigd te worden in staal of in een materiaal dat minstens dezelfde waarborgen biedt.

- 5.6.4. Bij kookvoorzieningen moet een voldoende groot branddeken, conform EN 1869, opgehangen zijn.

5.7. Manueel alarmsysteem

In een publiek toegankelijke inrichting die valt onder één van onderstaande bepalingen, is een alarminstallatie met drukknoppen en sirene(s) verplicht:

- 250 personen of meer toegelaten;
- 100 personen of meer toegelaten, verspreid over meerdere bouwlagen.

Toelichting:

*De drukknoppen staan op goed zichtbare **en** gesignaleerde plaatsen en zijn in alle omstandigheden makkelijk bereikbaar. Ze worden onder andere geplaatst in de nabijheid van de doorgangen die naar buiten leiden, op de overlopen en in de gangen. Ze worden zo geplaatst dat ze de circulatie niet hinderen en niet beschadigd kunnen worden.*

Op iedere bouwlaag (als de PTI zich over verschillende bouwlagen uitstrekt), moet er minstens één drukknop aanwezig zijn. Als de alarminrichtingen zich buiten bevinden, zijn ze minstens spatwaterdicht.

Alarminrichtingen (sirene) worden zo opgevat dat:

- *signalen niet met andere signalen kunnen worden verward;*
- *ze overal in de PTI kunnen worden gehoord;*
- *ze in geval van defect van de normale stroombron, hun voeding krijgen via een autonome stroombron.*

5.8. Branddetectie

5.8.1. In publiek toegankelijke inrichting waar geen brandwerende scheiding aanwezig is t.o.v. het privéwoongedeelte met slaapverblijf van de exploitant, dienen gekoppelde detectoren aanwezig te zijn.

Toelichting:

Deze gekoppelde detectoren dienen minimaal aanwezig te zijn in de PTI, lokalen met hoog brandrisico en in het slaapverblijf van het privéwoongedeelte.

Ook indien het privé-woongedeelte van de exploitant brandwerend gescheiden is ten opzichte van de PTI, is het aan te bevelen om gekoppelde detectoren te voorzien.

5.8.2. Waar het aantal toegelaten personen groter is dan 500 personen is een automatische branddetectie verplicht.

Bij nieuwe inrichtingen waar het aantal toegelaten personen groter is dan 500 personen is een automatische branddetectie verplicht conform NBN S21-100-1 en NBN S21-100-2 [en addenda].

Toelichting:

- *Een automatische branddetectie is van het type 'totale bewaking'; Aanbeveling: nieuw te plaatsen detectie-installaties worden bij voorkeur ook conform de norm uitgevoerd.*
- *De branddetectie dient minimum te bestaan uit een aantal branddetectoren en een branddetectiecentrale;*

- *De detectoren worden geplaatst in de lokalen, de evacuatieruimten, de technische lokalen, de burelen, de lokalen toegankelijk voor het publiek, de keukens en de bergplaatsen die in functie staan van de publiek toegankelijke inrichting. De aangewende detectoren worden aangepast aan het brandrisico. De publiek toegankelijke lokalen en hun bijhorende evacuatiewegen dienen te worden beveiligd door rookdetectoren;*
- *De branddetectiecentrale is aangepast aan de detectoren en minimaal uitgerust met:*
  - *een optisch signaal dat de inbedrijfsstelling van de installatie aanduidt;*
  - *een akoestisch waarschuwingssignaal;*
  - *een optisch waarschuwingssignaal, dat toelaat de plaats waar de brand ontstaan is te lokaliseren. Dit lokaliseren moet ten minste mogelijk zijn per verdieping;*
  - *een akoestisch en optisch storingssignaal, dat verschilt van het waarschuwingssignaal bij brand.*

De centrale wordt gevoed door het openbaar elektriciteitsnet en beveiligd met afzonderlijke zekeringen. Ingeval het openbaar elektriciteitsnet uitvalt, zorgt een secundaire stroombron automatisch voor de voeding van de installatie.

6. ORGANISATIE

6.1. In elke publiek toegankelijke inrichting dient een veiligheidsregister permanent ter inzage te liggen voor de bevoegde instanties, alsook voor de personen die hiertoe door de burgemeester werden gemachtigd. Dit register bevat informatie over veiligheidsvoorschriften en vergunningen, waaronder (indien van toepassing):

- brandveiligheidsverslag en -attest;
- exploitatievergunning;
- aantal toegelaten personen;
- verslagen en/of attesten van de periodieke controles;
- opleidingen personeel;
- verzekeringspolis objectieve aansprakelijkheid in geval van brand en ontploffing.

Toelichting:

Voor het veiligheidsregister is een template beschikbaar op de website van Hulpverleningszone Rivierenland.

Onder 'permanent ter inzage liggen' kan ook het elektronisch raadplegen van het veiligheidsregister begrepen worden.

De bepalingen van hoofdstuk II van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen, zijn van toepassing op de volgende categorieën van inrichtingen:

1. *de dancings, discotheken en alle openbare gelegenheden waar gedanst wordt;*
2. *de restaurants, frituren en drankgelegenheden, wanneer de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 50 m² bedraagt;*
3. *de hotels en de motels met ten minste 4 kamers, die ten minste 10 klanten kunnen ontvangen;*
4. *de kleinhandelwinkels waarvan de verkooppriimte en de aanpalende opslagruimte een totale oppervlakte van ten minste 1000 m² hebben;*
5. *de jeugdherbergen;*
6. *de artistieke cabarets en de circussen;*
7. *de bioscopen en theaters;*
8. *de casino's;*
9. *de culturele centra;*
10. *de polyvalente zalen, voor onder meer voorstellingen, openbare vergaderingen en sportmanifestaties;*
11. *de sportzalen;*
12. *de schietstanden;*
13. *de stadions;*
14. *de handelsbeurzen en de tentoonstellingszalen;*
15. *de gesloten kermisinstallaties waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 100 m² bedraagt;*
16. *de opblaasbare structuren;*

17. *de handelsingalerijen waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte gelijk is aan of groter dan 1000 m²;*
18. *de pretparken;*
19. *de ziekenhuizen en de verzorgingsinstellingen;*
20. *de serviceflatgebouwen, de woningcomplexen met dienstverlening en de rusthuizen voor bejaarden;*
21. *de inrichtingen voor onderwijs en beroepsopleiding;*
22. *de kantoorgebouwen waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 500 m² bedraagt;*
23. *de stations, het geheel van de metro-installaties en de luchthavens;*
24. *de gebouwen voor de uitoefening van erediensten, waarvan de totale voor het publiek toegankelijke oppervlakte ten minste 1000 m² bedraagt;*
25. *de gebouwen van de hoven en rechtbanken.*

- 6.2. Al het personeel moet ingelicht zijn over de gevaren van brand in de publiek toegankelijke inrichting, over het gebruik van de brandbestrijdingsmiddelen en over de ontruiming van de inrichting.

Toelichting:

- *Gevaren van brand:*
  - *de waarschijnlijkheid van de gelijktijdige aanwezigheid van een brandstof, een oxidatiemiddel en een ontstekingsbron, noodzakelijk voor het ontstaan van een brand;*
  - *de aard van de activiteiten;*
  - *de grootte van de onderneming of inrichting;*
  - *het aantal personen dat aanwezig kan zijn;*
  - *de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen van personen;*
  - *de ligging en de bestemming van de lokalen;*
  - *de aanwezigheid van lokalen met andere bestemming aangrenzend aan de PTI.*
- *Gebruik van de brandbestrijdingsmiddelen:*
  - *kennis werking brandbestrijdingsmiddelen;*
  - *kennis locatie brandbestrijdingsmiddelen.*
- *Ontruiming van de inrichting:*
  - *kennis van de evacuatiewegen;*
  - *kennis locatie middelen voor melding, waarschuwing en alarm;*
  - *verwittigen (mondeling of via evacuatiealarm) van de aanwezigen bij ontdekking van brand/rook;*
  - *sluiten van deuren en ramen;*
  - *verlaten van het gebouw via een veilige route;*
  - *geen gebruik maken van de lift;*
  - *naar de verzamelplaats gaan, er blijven en wachten op instructies.*
  - *Een register lijkt aangewezen met vermelding van oa. Datum opleiding, lesgever, cursisten, inhoud van de opleiding,...*

- 6.3. In de lokalen toegankelijk voor het publiek mogen geen vuilnis (leeg verpakkingsmateriaal, palletten, papierresten,...), afgedankte voorwerpen of producten worden opgeslagen.
- 6.4. Het beperkt aanbrengen van sfeerverlichting met open vuur, zoals kaarsen, is enkel toegelaten mits ze stabiel opgesteld staan. Ze moeten op minstens een halve meter worden geplaatst van elk brandbaar materiaal.

Fakkels, olielampen, tuinkaarsen ... zijn niet toegelaten.

- 6.5. De plaatsing van brandwerende deuren dient te gebeuren volgens de regels van goed vakmanschap (volgens plaatsingsinstructies van de fabrikant of van het WTCB).

Toelichting:

Bij voorkeur zijn er plaatsingsattesten van een gecertificeerde plaatser van branddeuren beschikbaar .

- 6.6. De verantwoordelijke moet volgende installaties periodiek laten nazien:

Installatie	Controleorgaan	Periodiciteit
Elektrische laagspanningsinstallaties (incl. veiligheidsverlichting)	EO	5-jaarlijks
Elektrische hoogspanningsinstallaties	EO	jaarlijks
Veiligheidsverlichting – goede werking	BP	6-maandelijks
Liftinstallatie (Personenlift)	EDTC	3-maandelijks (niet gecertificeerd) 6-maandelijks (gecertificeerde firma volgens ISO 9001)
Verwarmingsinstallatie met vaste en vloeibare brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	jaarlijks
Verwarmingsinstallatie met gasvormige brandstof (verbrandings- en reinigingsattest)	BT	2-jaarlijks
Alarminstallatie (geen norm) – goede werking	BP	jaarlijks
Algemene branddetectie-installatie – conformiteit norm	GKI	bij ingebruikname + wijziging
Algemene branddetectie-installatie – goede werking (inclusief sturingen zoals zelfsluitende deuren, ...)	BT	jaarlijks
Brandbestrijdingsmiddelen (brandblussers/muurhaspels/automatische blusinstallatie)	BT	jaarlijks
Gasinstallatie (de gasmeter(s), de binnenleidingen en de gebruikstoestellen → dichtheidsproef)	BT	4-jaarlijks

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

1. GKI: geaccrediteerd keuringsinstantie, waaronder;
  - EO: erkend organisme (elektrische installaties);
  - EDTC: externe dienst voor technische controle (liften).
2. BT: bevoegde technicus;
3. BP: bevoegd persoon.

Toelichting:

- *Elektrische laagspanningsinstallaties: bij de 5-jaarlijkse controle dient ook de veiligheidsverlichting door een erkend organisme nagezien te worden;*
- *Elektrische hoogspanningsinstallaties: hierbij hoort ook de neonverlichting;*
- *Veiligheidsverlichting: de 6-maandelijkse controle van de 'goede werking' dient aanwezig te zijn in het veiligheidsregister;*
- *Het is aanbevolen om autonome rookmelders ook periodiek te controleren.*
- *Verwarmingsinstallatie: dit geldt zowel voor de individuele als voor de centrale verwarmingsinstallaties en omvat het nazicht van stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen alsook voor de aanmaak van warm water. Hieronder vallen ook de arothermen.*
- *Algemene branddetectie-installatie – conformiteit met norm (NBN S21-100-1 en NBN S21-100-2) is enkel van toepassing bij nieuwe inrichting waar het aantal personen groter is dan 500;*
- *Brandbestrijdingsmiddelen: de brandblussers dienen het BENOR-label te hebben.*
- *Automatische blusinstallaties: dit omvat zowel de blusinstallatie zelf als het mechanisme dat de toevoer van energie onderbreekt.*
- *Alle aanwezige (brandveiligheids-)installaties moeten periodiek gekeurd worden.*

Aan de opmerkingen gemaakt tijdens de controle, moet de exploitant onmiddellijk het passend gevolg geven.

BIJLAGE 4 – PICTOGRAMMEN

Volgens KB 17 juni 1997	
	Plaats van een uitgang die gewoonlijk door de aanwezigen wordt gebruikt (= primaire vluchtmogelijkheid).
	Richting van een uitgang (rechts) die gewoonlijk door de aanwezigen wordt gebruikt (= primaire vluchtmogelijkheid).
	Richting van een nooduitgang. De nooduitgang is veelal de secundaire vluchtmogelijkheid.
	Plaats van een nooduitgang. De nooduitgang is veelal de secundaire vluchtmogelijkheid.
	Brandblusser
	Muurhaspel

		<p>Drukknop alarm</p>
<p>Volgens ISO 7010</p>		
		<p>Plaats van een uitgang die gewoonlijk door de aanwezigen wordt gebruikt.</p>
		<p>Richting van een uitgang die gewoonlijk door de aanwezigen wordt gebruikt.</p>
		<p>Brandblusser</p>
		<p>Muurhaspel</p>
		<p>Drukknop alarm</p>